The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, JUNE 18, 1966

LATVIJA AMERIKĀ

49. N-RS — SESTDIENA, 1966. G. 18. JŪNIJS — 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A.
tālrunis 544-4278

Apvienosimies un cinisimies!

BALTIJAS TAUTU FEDERĀCIJAS KANADĀ AIZVESTO PIEMIŅAS MANIFESTĀCIJA TORONTO

„Nevar pastāvēt dalīta brīvība, tādēļ mūsu cīņa ir taisnīga un Dievs ir ar mums," savā runā teica māc. O. Blūmītis no Bostonas BTFK rīkotajā aizvesto piemiņas manifestācijā 15. jūnijā pie Ontario parlamenta ēkas Toronto. Liekas, šos uzņēmīgā pretkomūnisma cīnītāja vārdus apstiprināja arī laika apstākļi, jo pēc iepriekšējās dienas lietus gāzēm uzausa saulaina diena ar viegliem mākoņiem pievakarē, kas savas „asaras" nobirdināja sēru manifestācijai beidzoties. Tā šogad bija pilsētas ielās ar sēru gājienu no pilsētas valdes nama uz manifestācijas vietu, kur pulcējās ap 1000 Baltijas tautu piederīgo ar saviem labvēļiem, provinces un federālā parlamenta pārstāvjiem. Pēc Baltijas tautu pārstāvju uzrunām, Ontario valdības sekretāra un pavalstniecības ministra Dž. Jaremko, federālā parlamenta locekļa N. Mandziuka un māc. O. Blūmīša runām, manifestācijas norises vadītājs A. Rolavs nolasīja BTFK iesniegumu Kanadas ministru prezidentam L. Pīrsonam. Iesniegumā norādīts uz nevainīgu cilvēku deportācijām, kuras komūnistiskais režīms okupētajās Baltijas valstīs uzsāka pirms 25 gadiem. Kā brīvas un demokratiskas Kanadas pilsoņi mēs no personīgās drausmīgās pieredzes Baltijas valstīs apzināmies, ka komūnisms ir drauds ikvienai brīvai valstij, Kanadu ieskaitot. Tādēļ mēs aicinām Kanadas valdību aktīvi atbalstīt ASV vadītājlomu cīņā pret komūnismu un izmantot iespējamās izdevības katrā starptautiskā sanāksmē norādīt uz Pad. savienības noziegumiem Baltijas valstīs, kas ir krasā pretrunā ar Apvienoto nāciju deklarētajām cilvēku tiesībām.

Aizvesto piemiņas manifestācija sākās ar sēru gājienu, kas no pilsētas valdes nama virzījās pa Queen un University ielām uz galveno pulcēšanās vietu pie Ontario provinces parlamenta ēkas. Aiz Kanadas un Baltijas valstu karogiem un iespaidīgiem pretkomūnistiskiem plakātiem, no kuriem iespaidīgāko bija pagatavojis mākslinieks P. Kārkliņš, sekoja „dzīvās bildes", kurām metu bija izstrādājis mūsu laikraksta karikatūrists Ed. Keišs: divi čekisti ar mašīnpistolēm rokās dzina apcietinātu ģimeni, kamēr 17 deportējamie, četru čekistu apsargāti, soļoja dzeloņstiepļu iežogojumā. Aiz četrām klostermāsām krusta veidojumā virzījās baltiešu sievietes sēru tērpos un svecēm rokās. Sēru gājienu uzsāka ap 350 dalībnieku, kuru skaits pakāpeniski pieauga, tuvojoties parlamenta ēkai. Gājienu pavadīja automašīna ar skaļruņiem, kurā māc. O. Blūmītis no Bostonas sniedza informāciju par komūnisma varmācībām Baltijas valstīs un vispār melīgo propagandu, aicinot ikvienu brīvu pilsoni cīnīties pret to. Iespaidīgo sēru gājienu noskatījās vairāki tūkstoši galveno satiksmes ielu lietotāju, un tā organizēšana bija uzticēta Baltijas kara veterāniem O. Perro vadībā un Baltijas sieviešu padomei.

Kad sēru gājiens sasniedza manifestācijas vietu, tās vadītājs A. Rolavs pēc nodziedātas Kanadas himnas aicināja mācītāju P. Bariusu vadīt svētbrīdi. „Mūsu sirdis runā un mūsu sirdis lūdz, lai labākas dienas nāktu pār mūsu vergu tautām. Mēs ticam taisnībai un brīvībai, par ko lūdzam Dieva palīdzību."

Ontario provinces valdības sekretārs un pavalstniecības ministrs Dž. Jaremko, pieminot notikumus Baltijas valstīs, atzinīgi izteicās par baltiešu nozīmīgo devumu Kanadas kultūras, mākslas un sabiedriskajā dzīvē. Brīvā un demokratiskā valstī, kāda ir Kanada, Baltijas tautu piederīgie var aktīvi cīnīties par savu okupēto zemju brīvību, ko valdības iestādes atbalsta iespēju robežās.

BTFK prezidija priekšsēdis J. R. Simanovičus, norādot uz deportācijām, uzsvēra, ka neviena vara nav rīkojusies tik nežēlīgi kā komūnistiskais režīms, turpat vienu trešo daļu no iedzīvotājiem piespiedu kārtā pārvietojot uz Sibiriju un citiem tāliem Pad. savienības apgabaliem. Bet nācijas pastāvēšana vai bojā eja ir atkarīga no cilvēkiem, kas tagad, dzīvodami brīvībā, gatavi cīņu turpināt. Šī manifstācija liecina, ka Baltijas valstu piederīgie nešaubīgi tic taisnībai un brīvībai, par kuņu cīņas griba nav mazinājusies. — No BTFK vēl runāja vicepriekšsēdis H. Kulango, aicinot apvienoties cīņā pret komūnismu.

Kanadas federālā parlamenta loceklis N. Mandziuks no Vinipegas ar vairākiem piemēriem norādīja uz Pad. savienības melu propagandu, kas brīvajā pasaulē atradusi dzirdīgas ausis. Ir pamats domāt, ka arī kanadieši neizprot, kas ir komūnisms, kādi ir tā patiesie mērķi, ko nozīmē vergu nometnes un kāda ir brīvības izpratne Pad. savienībā. Pat zemēs, kuras saucam par padomju satelītiem, kā Ungārijā, Čechoslovakijā, Austrumvācijā un citur, atrodas ievērojami krievu ar-

(Nobeigums 4. lpp.)

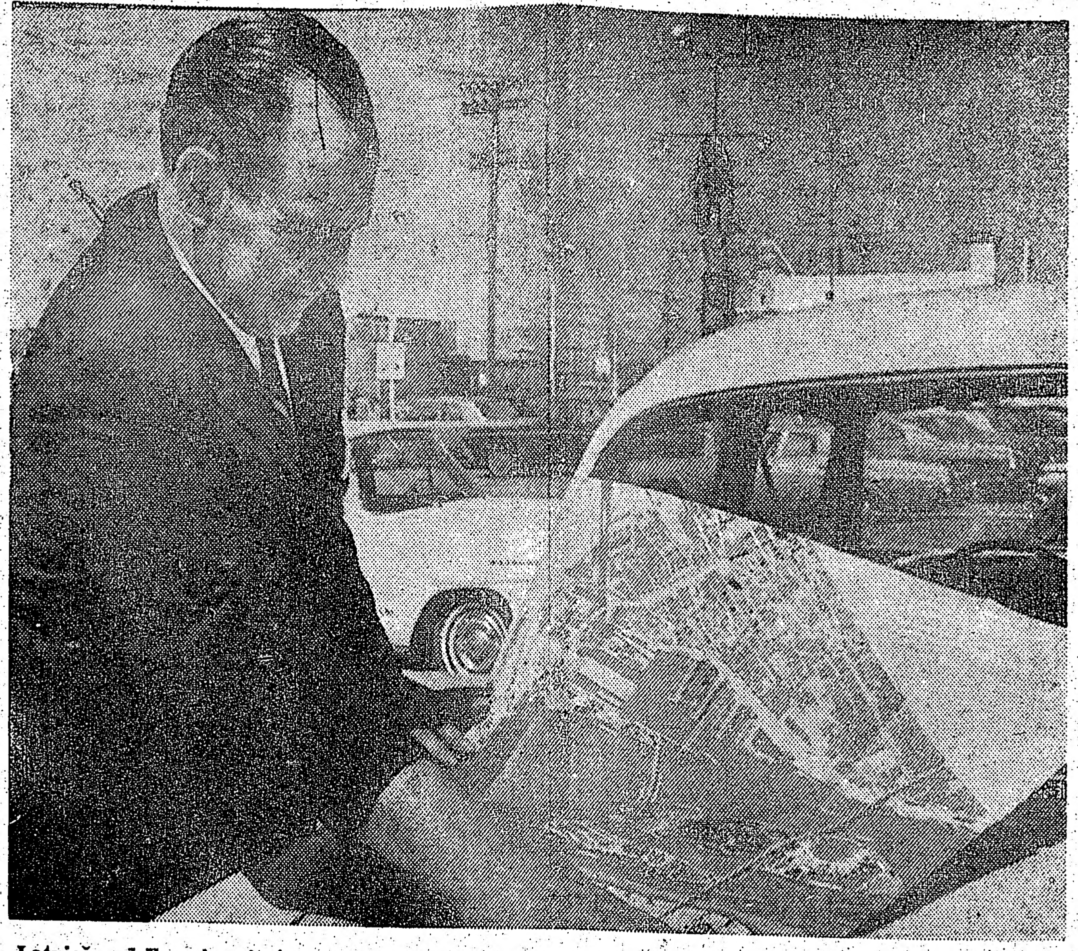

Latviešu rīcības komitejas priekšsēdis Bruno Innus, kas kārto latviešu dienas priekšdarbus pasaules izstādē Montreālā, iepazīstas ar Expo 67 krāsaino karti, kuņu izplatīs pa visu Kanadu.
Foto: A. Kalniņš

Latviešu diena EXPO 67

SARUNA AR LATVIEŠU RĪCĪBAS KOMITEJAS PRIEKŠSĒDI BRUNO INNUSU MONTREALĀ

Bruno Innus, šķiet, ir viens no aktīvākajiem latviešu sabiedriskiem darbiniekiem Montreālā. Varbūt tas tādēļ, ka viņš ir latviešu Expo 67 rīcības komitejas priekšsēdis, kas ar savu 14 vīru lielo komiteju rūpējas, lai latviešu diena pasaules izstādē ar tās plašo un vispusīgo programmu liktu atskanēt latviešu vārdam visas pasaules presē, ievērojot faktu, ka šajā milzu izstādē piedalīsies ap 70 nāciju

Sarunā ar „Latvija Amerikā" līdzstrādnieku, rosīgais rīcības komitejas priekšsēdis paskaidro, ka organizācijas darbs norit vairāk virzienos, lai nodrošinātu latviešu programmas teicamu izdošanos uz visu nāciju brīvdabas estrādes. Izstādes apmeklētājiem šī etnisko grupu kultūras parādes vieta būs pazīstama ar nosaukumu „The Place of Nations". Expo 67 vadība paskaidro, ka latviešu diena paredzēta 20. maijā, bet šis datums technisku apstākļu dēļ var arī mainīties.

B. Innus uzsver, ka latviešu piedalīšanos (kā jau ziņots mūsu laikrakstā) rīko LNAK, bet viss techniskais darbs piekrīt divām speciāli izraudzītām komitejām. Tā saucamā „centrālkomiteja" veic zināmu daļu priekšdarbu Toronto, kamēr Montrealas rīcības komiteja uztur tiešus sakarus ar izstādes vadību. Protams, — izsakās B. Innus,— šāds paralēlisms ir ļoti vēlams un var tikai veicināt latviešu programmas sastādīšanu.

Montrealas rīcības komitejas sastāvs pagaidām šāds: priekšsēdis Bruno Innus, viņa vietnieks Juris Zālīte, sekretārs Aleksandrs Spūrmanis, finanču daļas vadītājs Jānis Brāzma un kultūras daļas vadītājs Roberts Kārlsons. Kultūras nozarē vēl darbojas arī Emīls Mazutis, Jānis Lukstiņš un Jānis Spūrmanis. Filmu un eksponātu nodaļas vadītājs ir Jānis Gributs. Nule izraudzīts arī informācijas daļas vadītājs. Šis nozīmīgais uzdevums uzticēts Kazimiram Deksnim. Lai komitejas darbs būtu iespējami sekmīgs, talkā aicināti arī vairāki padomdevēji, to vidū konsuls V. Tomsons un māc. A. Voitkus. Latviešu preses „šefs" Expo jautājumos ir Krišs Ozols, kas ar gandarījumu var konstatēt, ka līdz šim jau notikušas 9 sēdes (četras no tām ar izstādes pārstāvjiem), kurās pārrunāta latviešu piedalīšanās.

Bruno Innus ir sevišķi iepriecināts, ka izstādes vadība izrāda lielu interesi par latviešu māksliniekiem un daiļamatniekiem. Nesen saņemts raksts no Expo 67 direktoriem, kuri vēlas visu redzamāko latviešu daiļamatnieku adreses, kā arī tuvāku informāciju par viņu pašreizējo darbību. Vēlāk Expo pārstāvji paredzējuši apciemot šos māksliniekus, lai izraudzītu viņu labākos darbus izstādīšanai Kanadas federālajā paviljonā. Visas pazīmes liecina, ka pēdējais būs viens no pirmajiem paviljoniem, kuņu pabeigs šai gadā. Paviljona celtne saistīs izstādes apmeklētāju uzmanību ar ultrāmoderno architektūru un savdabīgo iekšienes iekārtojumu.

„Izstādes vadība izteikusi arī vēlēšanos uzņemt latviešu veikumus krāsu filmā," saka B. Innus. „Domāju, ka šī izdevība nebūtu jāpalaiž garām. Protams, arī pārējās etniskās grupas tiks filmētas."

Cik pagaidām zināms, izstādes rīkotāji vēlētos Expo apmeklētājus iepazīstināt ar visu Kanadas etnisko grupu kultūrālajiem un saimnieciskajiem sasniegumiem. Izstādes vadība domā, ka šim filmām īpaši vajadzētu rādīt, kā ieceļotāji palīdzējuši celt un ceidot Kanadu. Puslīdz jau izstrādātais projekts paredz, ka šim nolūkam uzņemamas vismaz trīs dažādas filmas par jaunkanadiešiem, kuras izrādāmas katru dienu. Katras filmas

(Nobeigums 4. lpp.)

Hamiltonas latviešu skolas 11. izlaiduma absolventi: 1. rindā no kreisās — Brigita Grāvīte, Ināra Štrausa, Valda Andersone, absolventu klases audzinātāja Lūcija Bražus, Māra Leja un Dzintra Treimane; 2. rindā — Māra Alksne, Vija Šulca, Ilona Odiņa, Zigrida Pelūde, Rita Zīberga, Zeltīte Suškova, Eiženija Savicka un Aleksandra Šteinberga, 3. rindā — Andrejs Makarēvics, Aivars Pūpols, Vilnis Jerva, Pēteris Zvaigzne, Jānis Zemītis, Valdis Cers, Arnis Ansons un Viesturs Matisons.
Foto: E. Šulcs

Tonija Krūka

Atcerēsimies un palīdzēsim!

Aizvadītajās dienās latvieši brīvajā pasaulē — Amerikā, Austrālijā un Eiropā — pulcējās sēru sarīkojumos, lai pieminētu 1941. g. 14. jūnijā deportētos, citus baigā gada upurus un visus, kas Golgātas ceļā aizgājuši vēlākajos gados. Latvieši organizēja arī manifestācijas, demonstrācijas un sēru aktus ar cittautiešu piedalīšanos, lai savu patvēruma zemju iedzīvotājiem un valdībām atgādinātu Pad. savienības genocīdu Latvijā, kas nu jau ilgst 26 gadus. Notikušie sēru sarīkojumi atgādināja arī mums, ka pildāms pienākums pret tautas brāļiem un māsām dzimtenē.

Atcerēsimies...

Divdesmit seši gadi pagājuši kopš dienas, kad, ejot gar namu, Stabu ielā Rīgā, kurā bija iekārtoti čekas pagrabi, kāds vecāks vīrs dzina naglas logu slēģos. Slaukot sviedrus un valgās acis, viņš mani uzrunāja: „Šai vietai garām ejot, meitiņ, visiem latviešiem vajadzētu noaut kājas." — Cik daudz šī vieta tagad pieminēta? Cik bieži moku kambari rādīti cittautiešiem? Kāpēc neviens un nekur vairs nepiemin vieninieku kameras, kurās apcietinātais nevarēja ne sēdēt, ne stāvēt, tikai tupēt uz ceļiem? Kāpēc nerāda pasaulei Stabu ielas cietuma-čekas asins notekas? Kāpēc neviens nepiemin visnežēlīgāko cietumu sistēmu, kurā ieslodzītajiem liegta pat dienas gaisma? [illegible] nodarīto pārestību tā, ka visa pasaule par to runā. Vai tad Baltijas valstu moku kambari un aizrestotie vilcienu ešeloni ir tikai „vietēja rakstura" maznozīmīgs notikums? Jācer, ka tikai nedaudzi tā domā, — tie, kuņu dēļ arī mēs neraudāsim.

Kaut daudzi nav izvadījuši savus piederīgos ciešanu ceļā, nav dzirdējuši āziātu lāstus birstam pār nevainīgiem bērniem, nav piedzīvojuši mongoļa durkli pievērstu sejai, nav bezpalīdzīgi stāvējuši trīs diennaktis stacijā un klausījušies apcietināto izmisuma saucienos pēc ūdens lāses un Dieva žēlastības, nav skrējuši pakaļ vilcienam, uzlasot zīmītes piederīgajiem, jā — pat pieņemot audzināšanā izmestus zīdaiņus, latviešu trimdinieku vairums tomēr apzinās, kādēļ mēs nedrīkstam ļaut savai balsij apklust.

Cik tukša un baismīga likās Latvijas zeme, kad pēdējais ešelons aizveda nevainīgus cilvēkus Golgātas ceļā! Man gadījās iet kādā Vidzemes lauku sētā, kuras saimnieki bija aizvesti. Suns bija apgūlies uz mājas sliekšņa un pamestībā nobeidzies. Lopi klīda savvaļā, gultas mājā neklātas, — viss liecināja, ka ļaudis pēkšņi izcelti no miega.

Iebraucot no Gulbenes Rīgā, apmeklēju dzejnieka Leonīda Breikša ģimeni Brīvības ielas dzīvoklī. Durvis atvēra mana skolas laiku draudzene Anna, dzejnieka dzīvesbiedre, un toreiz nepilnus divus gadus vecais dēlēns Pēterītis. Mēs sapratāmies bez vārdiem. Pagāja labs laiks klusējot, līdz uzzināju notikušo. Čekisti ieradušies naktī. Viens pašķirstījis dzejnieka dzejoļu grāmatu un krievu valodā noteicis: „Dziesmiņas vien jūs esat rakstījis." Uz to dzejnieks atbildējis: „Kādreiz arī par dziesmiņām soda."

Viss, kas bija pāri palicis, bija tukšums sirdī un domās. Kādēļ? Šis jautājums bija lasāms katra krietna un godīga latvieša sejā. Jā, — kādēļ? Visu mūžu mēs nerimsim jautāt, cits klusu, cits skaļi un dzirdami, brīdinot brīvās valstis no koeksistences ar 20. gadsimta slepkavām!

Mēs sūtām mīlestības dāvanas piederīgajiem uz dzimteni, kaut ienākumus no augstās muitas komūnisti izmanto savai propagan- [illegible] nās, lai palīdzētu grūtībās esošajiem. Bet, par nožēlošanu, mēs arī dodam apspiedējiem morālus un materiālus līdzekļus cīņai pret mums, apmeklējot okupēto Latviju, ko tik daudzi no mums gluži vienkārši negrib saprast. Ne tikai mūsu vidū, arī citās baltiešu tautās ir cilvēki, kuri pat izvairās pievienoties 14. jūnija demonstrācijai...

Kā var klusēt, kā drīkst ļaut sarkanajam „tautu brālības" parazītam iekosties arvien dziļāk mūsu nebrīvās zemes un tautas miesā?

Tādēļ darīsim arī mēs kaut ko no savas puses, rādīsim brīvajai pasaulei, ka mēs, mūsu bērni un bērnu bērni notikušo nekad nepiedos un nebeigs cīnīties par savas zemes un tautas brīvību.

Lai tādēļ LNAK un DV organizētā 14. jūnija līdzekļu vākšanas akcija Kanadā izvēršas par lielāko brīvo latviešu morālā un materiālā spēka demonstrāciju!

ACEN pārstāvji liecina

Apspiesto Eiropas tautu asamblejas priekšsēdis Vaclavs Sidzikausks, Igaunijas pārstāvis Aleksandrs Kuts un Rumānijas pārstāvis Konstantīns Visojans 7 jūnijā Vašingtonā ASV tautas vietnieku nama ārlietu komisijas Eiropas jautājumu apakškomisijai nolasīja deklarācijas un atbildēja uz komisijas jautājumiem.

V. Sidzikausks liecināja par NATO nozīmi austrumu Centrāleiropas apspiesto tautu koncepcijā par rietumu demokratiju spēku un lomu Eiropas nodrošināšanā pret padomju bloka imperiālisma tieksmēm. A. Kuts iztirzāja saimniecības problēmas Eiropas apvienošanas jautājumā, aizrādot, ka rietumvalstīm šis problēmas vēl šobrīd šķiet neskaidras un pretrunīgas, tādēļ nepieciešama pareiza un sīka informācija par patērētāja un ražotāja stāvokli Pad. savienībā.

Diskusijās vēl piedalījās Emorija universitātes Atlantā profesors R. E. Stārs un Masačūzetas universitātes profesors Ferencs Valijs, iztirzādams ASV attieksmes pret austrumu Centrāleiropas apspiestajām valstīm.

ASV presē gadījums guva plašu atbalsi, arī AP preses agentūra sniedza pārrunu garāku iztirzājumu.

—ns

Visi mīļi gaidīti sestdien, š. g. 25. jūnijā,
Saulainē, Notavasagas upes krāšņajos līčos atzīmēt tradicionālos
JĀŅU SVĒTKUS
LĪGOSIM, APLĪGOSIM, DEJOSIM!
ZVIRBUĻA ORĶESTRIS deju mūziku sāks plkst. 8-os.
Ielūdz Sv. JĀŅA DRAUDZE un SAULAINES PĀRVALDE

V. Kalniņš

Ar varu nenoturamā imperija

Sakarā ar Vietnamas kaŗa neveiksmīgo norisi, Francijas izstāšanos no NATO, atceroties arī agrākās sīkās (bet jo sāpīgākās) neveiksmes Kubā un Sandomingā,— amerikāņu presē notiek plašas pārrunas par lielvalsts ģeopolītisko stāvokli un izredzēm nākotnē. Šais pārrunās ASV dažādos territoriālos īpašumus un ietekmes joslas un vietas sākts apzīmēt par Amerikas imperiju (piemēram, senātora Fulbraita runās). Vismaz īsuma dēļ šāds apzīmējums izdevīgs, kādēļ lietošu to arī šai rakstā.

Amerikas imperija ietveŗ daudzas territorijas, kuŗu juridiskais stāvoklis no starptautisko tiesību viedokļa ir visai dažāds. Imperijas kodolā ir 48 ASV pavalstis (štāti), kas atrodas vienlaidus novietojumā Ziemeļamerikas kontinentā. Šī kodola kopīgā platība ir 3.022.387 kv. jūdžu. Divas pavalstis pievienotas kodolam tikai pēdējā laikā (1959. g.) — Aļaska (ko no kodola šķiŗ Kanadas zeme) un Havaja (salu grupa Klusajā okeānā 2400 jūdžu attālumā no ASV krasta); kopā ar tām ASV territorija ir 3.615.210 kv. jūdžu liela. Abas šīs pavalstis aizsardzības ziņā sagādā īpašas problēmas, tādēļ te pieminētas atsevišķi.

Tālāk imperijā ietelp daudzas salas, kas atrodas ASV tiešā pārvaldē. Karaību jūrā tādas ir Portorika un virkne mazāku salu, Klusajā okeanā — Guāma, četras salu grupas (Riukiu, Marianas, Maršala un Karolinas) un sīkākas atsevišķas saliņas.

Beidzot imperijā ietelp daudzas valstis, kas skaitās patstāvīgas, bet ar īpašiem līgumiem nodevušas savu aizsardzību ASV, kādēļ tām nav patstāvīgas ārpolītikas un saucamas par ASV satelītiem vai protektorātiem. Eiropā šādi protektorāti ir 14 valstis (13 NATO valstis un Spānija, kur novietota nozīmīgākā amerikāņu aviācijas baze). Pārējie protektorāti atrodas Āzijas austrumkrastā: Japāna, Dienvidkoreja, Filipīnas, Dienvidvietnama, Taivana, Taizeme. Praktiski par ASV protektorātu varētu apzīmēt arī Izraēlu Āzijas rietumu piekrastē.

Šī imperija izveidota apmēram 100 gadu laikā. 1867. gadā ASV atpirka no Krievijas Aļasku; pēc jūras kaŗa ar Spāniju, 1898. gadā ieguva Karaību jūrā Portoriku, bet Klusajā okeānā Guāmu, Samou, Havaju un Filipīnas. Galvenie ieguvumi pēc tam radās sakarā ar pasaules kaŗa sekām, bet pēdējie ieguvumi nāca pēc Korejas kaŗa (Taivana, Dienvidkoreja, Taizeme).

Imperijas apzīmējums ir vietā, jo ar līdzīgu pakāpenību un aizsardzību pievienoto territoriju tiesībās veidojušās arī citas lielvalstis,kuŗas vēsturē dēvē par imperijām.

Amerikas imperija, kā redzams, ir tipiska jūras imperija: ārpus kontinentālā vienlaidus kodola tā sastāv tikai no salām un pussalām citu kontinentu piekrastē. Lielāka vienlaidus platība kāda cita kontinenta cietzemē imperijai līdz šim bija Eiropā, bet pēc Francijas aiziešanas ASV arī Eiropā patur tikai 121.000 kv. jūdžu vienlaidus platību (Rietumvācija, Beļģija, Holande, Luksemburga). Īpašumi un protektorāti izkaisīti visā pasaulē un ar lieliem attālumiem šķirti no kodola. Sakarā ar to imperijas aizsargāšanā izšķirīgie ir flotes un aviācijas spēki. Amerikāņiem arī ir lielākā kaŗaflote un lielākā aviācija pasaulē. Turpretī ASV sauszemes armija ir samērā neliela (kaŗavīru skaita ziņā armija, aviācija un flote kopā ar desanta spēkiem ir apm. vienāda lieluma, kas nozīmē, ka armija veido tikai trešo daļu no bruņotajiem spēkiem; no bruņošanās budžeta armija saņem mazāk par ceturtdaļu). Pad. savienība un Ķīna uztur manāmi lielākas armijas miera laikā un var arī mobilizēt kaŗam daudz lielākas armijas nekā ASV.

Kamēr ASV ir lielais kaŗaflotes un aviācijas pārspēks, tām nav nekādu grūtību aizsargāt imperijas tālu izkaisītās salas. Turpretī sauszemes territoriju aizsargāšanai armijas spēki ir stipri par maziem. Tādēļ amerikāņu armija aizjūrā sadalīta tā, lai katrā protektorātā atrastos tikai nelielas armijas vienības, bet trīs ceturtdaļas vai pat vairāk aizsardzības spēku uztur aizsargājamās valstis pašas. Tas ļoti izdevīgi miera laikā, bet kaŗa gadījumā var kļūt bīstami. Ja aizsargājamās valstis vēlētos mainīt savu starptautisko stāvokli (piem., pārejot uzbrucēja pusē), tam nenāktos grūti sagūstīt tajās novietotās amerikāņu armijas daļas.

Pašlaik no visiem ASV bruņotajiem spēkiem aizjūrā — imperijas koloniālajos īpašumos un protektorātos novietoti apm. 40 proc. Kodolā paturētie spēki (60%) nav domāti tik daudz aizsardzībai (jo ASV nav tādu kaimiņu, kas varētu uzbrukt), bet galvenokārt darbojas kā jaunieaukto apmācītāji. Aizjūrā darbojas lielākā daļa amerikāņu flotes, kāda trešā daļa kaŗa aviācijas, bet mazāk par pusi armijas (apm. 450.000).

Galvenā nelaime tomēr tā, ka amerikāņu aizjūras spēki izkaisīti pa visu pasauli un novietoti apm. 35 atsevišķās vietās, kuŗas šķiŗ lieli attālumi. Lielākais novietojums ir Vācijā (pagaidām vēl 210.000 vīru), nākošā lielākā novietne ir Korejā (60.000), Japānā un Francijā ir pa 35.000, bet nevienā citā valstī amerikāņu bruņotie spēki nepārsniedz 25.000 vīru.

Kādēļ daudzām valstīm vajadzēja uzņemt tik vājus svešus aizsardzības spēkus, tas ir vēstures jautājums. Ar laiku visur noskaidrojas, ka tik vāji spēki nevar būt izšķirīgi valsts aizsardzībā un ka attiecīga lieluma spēkus uzturēt pašai katrai valstij iznāk lētāk. Tā nu, sasniegusi savu lielāko izplatību tikai vēl 50-to gadu beigās, imperija sāka šai gadu desmitā irt. Raksturīgi, ka redzamā iršana sākās tad, kad ASV pašas centās imperiju paplašināt, mēģinādamas iespiesties Āzijas cietzemē. Jau necik tālu no krasta atklājās, ka tām trūkst spēku, lai tiktu kaut cik platā frontē uz priekšu.

Pirmais zaudējums gan notika jau 1961. gadā, kad ASV neizdevās pakļaut no jauna Kubas salu. Taču šai neveiksmei nebija pirmām kārtām militārs, bet polītisks iemsls. No jau uzsāktā mēģinājuma ieņemt Kubu amerikāņiem nācās atteikties tādēļ, ka Pad. savienība draudēja ar pretsoļiem citās pasaules daļās. Tomēr nepalika arī bez militāro grūtību pārrunāšanas. Lēsa, ka Kubas ieņemšanai būtu vajadzīgas 6 divīzijas, bet amerikāņiem toreiz lieku, citur nevajadzīgu divīziju nebija. Jau tas vien varēja brīdināt, ka bruņotie spēki steidzīgi jāpārkārto un aizstāvamās robežas kaut kā jāsaisina. Bet Kenedija valdība izdarīja tieši pretējo. Neiekļuvuši atpakaļ Kubā (kas atrodas 70 jūdžu no ASV krasta), amerikāņi tai pašā gadā sāka spiesties Vietnamā.

Pārējā pasaulē Kubas gadījumu izvērtēja daudz pareizāk un praktiskāk nekā ASV pašās. Protektorāti saprata, ka ASV tos neaizstāvēs pret kādas citas lielvalsts draudiem, kādēļ sāka kalt reālākus aizsardzības plānus. Turpretī ASV vadītāji apjukumā par Kubas neveiksmi mēģināja to izlabot ar jaunām kļūdām Vietnamā. Kaut uz turieni atkārtoti brauca gan štābu priekšnieku priekšsēdis Teilors, gan aizsardzības ministrs Maknamara, gan CIA vadītājs un pārbaudīja jo rūpīgi vidi, apstākļus un iedzīvotāju noskaņojumu, ko visu bija arī laika diezgan salīdzināt un aplēst, taču divu gadu laikā izšķīrās par Vietnamas pakļaušanas turpināšanu, tad iesvieda Vietnamā ap 350.000 vīru kaŗaspēku un apm. ceturto daļu kaŗa aviācijas (no kuŗas savukārt pusi zaudēja gada laikā).

Par spīti bažīgajām balsīm presē jau kopš 1963. gada, ASV polītiķu apziņā tikai šogad pamodās apziņa par imperijas tuvo galu. Tikai š. g. 1. martā senātors Fulbraits ieteica saisināt aizstāvamās platības robežas, atsakoties no visas Dienvidaustrumāzijas un izvācot kaŗaspēku no turienes bazēm. Ierosinājums nāca par vēlu. Vismaz starptautiska nolīguma kārtībā ASV no Dienvidaustrumāzijas vairs iziet nevarēs, tām būs jāatkāpjas, pretinieka spiestām. Bez tam ir jau sākusies imperijas sairšana arī Eirāzijas otrā galā — Vakareiropā.

Turpmākajos gados tad nu pasaules vēstures skatuvē norisināsies Amerikas imperijas galīgā sairšana. Līdz 1967. gada 1. aprīlim ASV kaŗaspēkam jāatstāj Francija. Nav sevišķu šaubu, ka reizē amerikāņu bruņotos spēkus atvilks arī no pārējām Vakareiropas bazēm. Tos tur vairs neatmaksājas turēt, tie daudz vairāk noderīgi citur. Pēc Vietnamas atstāšanas, ko arī var paredzēt visai tuvā laikā, nebūs vairs nozīmes bazēm Taizemē un Filipīnās. Pēc Vietnamas apvienošanās Koreja vēlēsies to pašu, un to aizkavēt ar jaunu Korejas kaŗu tagad būtu daudz grūtāk nekā citkārt. Nav arī domājams, ka Japāna ar saviem 100 miljoniem iedzīvotāju un lielāko rūpniecības kapacitāti Āzijā neizmantotu šo brīdi, lai atbrīvotos no ASV aizbildniecības. Bet pēc tam vairs nebūs vērtības Taivanas bazēm.

ASV, protams, nebūs nekādu grūtību noturēt Klusā okeana salu bazes. Bet to uzturēšana izmaksā nesalīdzināmi vairāk, nekā no šīm salām var iegūt. Tās zemes, no kuŗām var kaut ko saimnieciski iegūt (kā Vakareiropa un Japāna), imperiju, acīm redzot, atstās pirmās. Arī ASV nāksies aplēst to, ko Anglija un Francija aplēsa 10 gadu agrāk,— ka koloniju noturēšanas un aizsargāšanas izdevumi ir lielāki par saimnieciskajiem guvumiem no tām.

(Nobeigums 6. lpp.)

Toronto latviešu katoļu draudzē 12. jūnijā tēvs Jānis no Montrealas (pirmās rindas vidū) deva pirmo svēto komūniju Jurim Stivriņam (pa kreisi) un Jurim Jansonam; aizmugurē abu zēnu vecāki un ģimenes locekļi.

LATVIJA AMERIKĀ

49. N-RS SESTDIENA, 1966. G. 18. JŪNIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

KĀ SĀKĀS UN BEIDZĀS OTRS PASAULES KAŖŠ

E. Filips Šēfers „Liktenīgās 13 dienas", tulk. Mārtiņš Zīverts, 304 lp., un Arturs Konte „Pasaules dalīšana' tulk. Pāvils Klāns, 334 lp., izdevis Grāmatu Draugs.

Gatavošanās kaŗam pirms Vācijas iebrukuma Polijā Šēfera grāmatā „Liktenīgās 13 dienas" attēlota ar lielu rūpību, izmantojot tagad pieejamos slepeno archīvu materiālus. Autors darbu veicis ar parasto vācu rūpību, sniedzot grāmatā konspektīvā veidā ziņas par notikumiem, kas izraisīja otru pasaules kaŗu, atnesot cilvēcei tik daudz briesmu un ciešanu. Nožēlojamā gaismā parādīti kā vācu, tā angļu un franču diplomāti, kas katrs par sevi centās iegūt Pad. savienības asiņainā tiranna Staļina labvēlību, tā atļaujot viltīgajam pusāziātam izspēlēt vienu Vakareiropas valstu nogrupējumu pret otru, lai izspiestu visaugstāko cenu... Staļina sarunas, kuŗas abiem valstu grupējumiem resp. ar angļu-franču un vācu delegācijām risinājās līdztekus, beidzot noveda pie bēdīgi slavenā Molotova - Ribentropa pakta parakstīšanas un ievadīja otru pasaules kaŗu. Kā vienas, tā otrs valstu grupas sarunās visai nozīmīga loma piekritusi arī Baltijas valstu neatkarības vai, pareizāk sakot, neatkarības zaudēšanas jautājumam.

Arturs Konte grāmatā „pasaules dalīšana" attēlo otra pasaules kaŗa nobeiguma posmu; kad atkal,— šoreiz tikai amerikāņi un angļi, izslēdzot pat Franciju — Rietumu polītiķi devās „svētceļojumā" uz Jaltu un ar vieglu roku sadalīja pasauli, izraisot visus vēlākos starptautiskos sarežģījumus, ar kuŗiem vēl tagad pasaule nav tikusi galā... Kādreiz Hitlers bija novērtējis Rietumu valstsvīrus par cilvēkiem, kuŗu prāts un spējas atrodas zem caurmēra, un liekas, ka šis novērtējums, ja izlasa Kontes grāmatu, bijis visai pareizs: Staļins, kas taču nebija nekāds polītikas ģenijs, viegli pieveica un apmānīja Rietumu valstsvīrus, panākot savus mērķus pilnos apmēros... Var iedomāties, ka brutālajiem boļševikiem nebija ne mazākā respekta pret Rūzveltu, kas bērnu triekas sekās piesaistīts stumjamkrēslam, tāpat pret viņa ne mazāk kroplo padomnieku *Hopkinsu, kas bieži bija* spiests palikt gultā. Liekas, ka vēsture nekad tik lielā mērā nav pierādījusi, ka „veselā miesā mājo vesels gars", jo pasaules sadalīšanu, liekas, neviens cits nebūtu varējis sliktāk izkārtot! Tā Pad. savienība visai viegli panāca Baltijas valstu iekļaušanu lielajā vergu imperijā un daudzus citus territoriālus ieguvumus.

Abas minētās grāmatas, kas uzrakstītas konspektīvā, bet tomēr skaidrā veidā, var lielākā mērā interesēt arī latviešus, jo tagad daudz vairāk zināms par apstākļiem, kas noveda pie Latvijas brīvības zaudēšanas. AKL

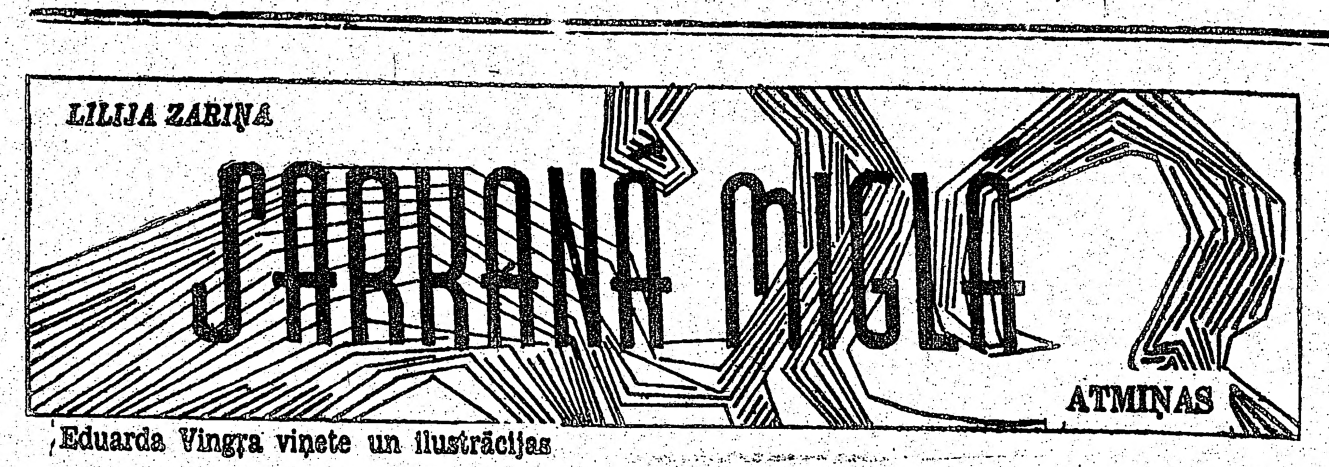

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(107. turpinājums)

Pēc mielasta iedzēruši kafiju, mēs dejojam. Kāds lukss šai laikā! Bet komūnistu rīkotos vakarus mēs, latvieši, neapmeklējam, kādēļ iespējas padejot mums nav sevišķi biežas. Mēs tomēr esam jauni, mēs ilgojamies pēc prieka ne mazāk kā studenti citos laikos . . . Tā mēs arī aizrautīgi dejojam un smejamies, ejam rotaļās, stāstām un klausāmies jaunākos polītiskos anekdotus. Mēs niekojamies, kā vienmēr studenti darījuši, būdami jauni un prieka pilni. Un prieka pilni mēs patiešām esam, jo šī diena ir skaista, bezgala skaista — kā aizmirsta pasaka no senajiem, labajiem laikiem . . . Gribētos šīs stundas satvert un nelaist prom, gribētos šos jaukos brīžus paturēt ilgi, ilgi...

Vakarā mēs atkal risinām mūžības problēmas, un tēvocis Pēteris, protams, ir pārrunu vadītājs. Nakti pārguļam turpat, jo par to gādāts, bet otrā dienā ejam staigāt gar mazā zvejnieku ciema jūras krastu. Un tur, zilās jūras vilināti, mēs sapņojam kopīgu sapni — par brīvību tur aiz apvāršņa brīvo zemju krastā . . . Ja tur varētu nokļūt . . .

„Lai vēlēšanās piepildītos, jāpiesauc jūras gari un jāziedo tiem vaŗa kapeika," saka Līvijas patēvs. „Tā veca zvejnieku gudrība."

„Lūdzu, piesauciet tos jūras garus!" es pārgalvīgi iesaucos. „Tie jums labāk klausīs, kā savam cilvēkam, bet es metīšu to kapeiku jūrā! Tikai — kādam man to kapeiku jāiedod?"

Sākas kapeiku meklēšana. Atrastās iekrīt manā rokā. Pakāpusies uz liela akmens, metu tās tālu jūras dzelmē. Cik vien tālu spēju aizmest.

„Jūsu vēlēšanās visstiprākā," nosaka vecīgais zvejnieks. „Tā piepildīsies!"

„Un jūs, nonākusi tur brīvās zemes krastā, stāstīsit, cik ļoti mēs visi vēlamies brīvību!" patētiski nosaka kāds pienākušais — Līvijas patēva zvejas biedrs, salīcis vīrs ar sirmu matu kodaļu.

Mēs smiedamies turpinām pastaigu pa kluso liedagu. Ir skaisti, tik bezgala skaisti . . . Carpe diem . . .

* * *

Tā vien liekas, ka šai laikā prieks ir kaut kas aizliegts, kādēļ par katru gaišāku brīdi rūgti jāsamaksā. Tāda sajūta rodas, kad esam atkal atgriezušies Rīgā. Ļaužu sejās paužas kāds nenosakāms satraukums. Tas nomanāms arī citādi, kaut neviens nekā noteikta nezina. Viss ir vairāk vai mazāk tikai minējumi.

Ir 1949. gada marts. Rīgas ielas pārpildītas ar miličiem. Šķirotavas stacijā stāv neskaitāmi preču vagoni. Iestāžu automašīnas esot reģistrētas milicijas „izpalīgu darbam." No mutes mutē iet vēsts, ka tuvojas jaunas iedzīvotāju izsūtīšanas — kā toreiz, 1941. gada jūnijā . . . Kā šādas runas paklīdušas, neviens nevar pateikt.

Patiešām deportācijas? Ko darīt? Slēpties. Bet kur? Vai ir vispār kāda droša vieta? Tā mēs jautājam cits citam, bet nav neviena, kas zinātu atbildi.

Pavisam negaidot mūs apmeklē pavirši paziņas, kāda Latvijas brīvvalsts laika sūtņa radinieces. Ir dzirdēts, ka šis sūtnis vēl tagad darbojas rietumu pasaulē. Tādas ziņas atveduši tie, kas atgriezušies no Rietumiem; ja nemaldos, kaut ko līdzīgu savā laikā teica arī Ziemele. Toreiz neiedomājos sīkāk izvaicāt, jo vienkārši neapzinājos šī fakta nozīmi; nevarēju arī paredzēt, ka reiz iznāks tikšanās ar šī sūtņa radiniekiem, pie tam vēl šādā laikā un veidā.

Nu abas sievietes stāv mūsu priekšā — māte un meita. Sauksim jaunāko par Vilmu, viņas māti par Annu.

„Kad tie laupītāji ienāca," iesāk Vilma, „mums atņēma visu, ko vien varēja. Zemi sadalīja jaunsaimniekiem, mums atstāja māju un desmit hektaru, tāpat kā jaunajiem. Bet drīz vien mūs aplaimoja ar budžu apzīmējumu. Ar to pašu bijām apzīmogotas. Nodokļi auga augumā. Centāmies samaksāt, cik ilgi spējām, bet nupat uzlika 25.000 rubļu. Kur tādu naudu ņemt? Kad gājām uz izpildkomiteju runāt, mūs izsmēja: kulakiem jau naudas netrūkstot . . . Vakar vēlā stundā mūsu sētā bailīgi ielavījās viens no tiem pašiem, kas sēž tur komitejā, un pateica, ka nākošajā naktī mūs izsūtīšot, tāpat kā visus, kuŗus sauc par budžiem vai kulakiem. Brīdinātājs lūgšus lūdzās, lai neizpaužot, ka viņš mums to pateicis.

Māte tā pārbijās, ka nevēlējās no vietas kustēt: sak', lai nāk, kas nākdams, nekur neiešu. Bet tad sāka rīkoties mūsu vecā kalpone. Sajūdza zirgu un kopā ar tām pāris lietiņām vēl tai pašā naktī aizveda prom no mājām. Bet visi mūsu tuvākie paziņas ir tādi paši kulaki . . . Gadījuma pēc uzzinājām, ka jūs še dzīvojat. Izmisumā, kad cilvēks vairs nezina, ko darīt, viņš kā slīcējs tveŗas pie salmiņa, un tā nu mēs te esam, cerēdamas, ka prom gluži nedzīsit . . ."

„Ko nu par to runāt," atbild māte. „Arī mēs nezinām, kāds liktenis gaidāms!"

Uz augstskolu man jāiet, jo iztrūkšana tūlīt uzkristu. Tieši šajās dienās grupu vecākie saņēmuši rīkojumu ar vislielāko rūpību katrā lekcijā pārbaudīt visus grupas studentus, trūkstošo vārdus tūlīt paziņojot.

Mūsu domas tomēr nav pie mācīšanās. Gaisā jūtams kaut kas drausmīgs, spiedīgs, kā pirms negaisa.

Pēc lekcijām man līdz uz Zolitūdi, kuŗu agrāk sauca par Anniņmuižu, atbrauc vairāki studiju biedri, jo pārsimt metru no mūsu mājas sākas Babītes mežs, kuŗā esam nolēmuši pārlaist nakti.

Silti sagērbušies un paņemdami līdz mazliet ēdamā, krēslā dodamies uz mežu. Māte ir saaukstējusies un nejūtas labi, kādēļ kopā ar mums uz mežu iet nevar, bet aizbrauc pie kādas paziņas uz netālo Babīti.

—

Kopš pirmajām deportācijām 1941. gadā labi zināms, ka atrašanās vietas maiņa pie komūnistiem var pasargāt no izsūtīšanas, jo arestētāji parasti stūrgalvīgi turas vienīgi pie adreses, kāda apcietināmajai personai uzdota viņu sarakstos. Reizēm gan noticis arī tā, kā ar Arvīdu, ka meklējamā vietā apcietina citu, lai „dienas plāns" būtu izpildīts.

Ar tumsas iestāšanos arī viss sākas . . .

Liekas, ka pēkšņi visi tumšās pekles gari palaisti savvaļā. Uz ceļiem sāk mudžēt automašīnas, ne tikai slēgtās, sauktās Melnās Bertas, bet dažādas, arī vaļējas, kas samobilizētas no fabrikām un uzņēmumiem ar visiem šoferiem. Bet blakus šiem vienkāršajiem mirstīgajiem sēž vairāki čekisti, apbruņoti līdz zobiem. Kā no indīgu skudru pūžņa mašīnas nu mudž uz visām pusēm, citas jau pilnas ar arestētajiem, citas vēl tikai steidzas pēc upuŗiem. Tā tas turpinās visu nakti.

(Turpinājums sekos)

…TVIJA
…MERIKĀ

…DIENA, 1966. G. 18. JŪNIJS

…DAKCIJA TORONTO.
… Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston
… tālr. 531—4533;
… — Silvija Ancāne, sasniedzama re-
…
… Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park
…ugh, Ont.; tālr. 759—8076;
…s Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
…933;
…s Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 8,

…A EIROPĀ:
… Münster/Westf., Von Einem Str. 19.
…riptus pēc vajadzības īsināt. Ne-
…uzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
…arka (Kanadā) vai starptautiskais
…). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
…tās domas ir rakstītāja personīgs
…ā atbilst arī redakcijas viedoklim.
… un Kanadā — par mēnesi $1.50;
…n. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
…. Atsevišķa numura cena 20 centu.
…dinājumu daļā $1.60, bet tekstā
… — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

…DZĀS OTRS PASAULES
…KAŖŠ

… 13 dienas", tulk. Mārtiņš Zīverts,
…sau les dalīšana' tulk. Pāvils Klāns,
…is Grāmatu Draugs.

…lojumā" uz Jaltu un ar vieglu roku sadalīja pasauli, izraisot visus vēlākos starptautiskos sarežģījumus, ar kuriem vēl tagad pasaule nav tikusi galā… Kādreiz Hitlers bija novērtējis Rietumu valstsvīrus par cilvēkiem, kuŗu prāts un spējas atrodas zem caurmēra, un liekas, ka šis novērtējums, ja izlasa Kontes grāmatu, bijis visai pareizs: Staļins, kas taču nebija nekāds politikas ģenijs, viegli pieveica un apmānīja Rietumu valstsvīrus, panākot savus mērķus pilnos apmēros… Var iedomāties, ka brutālajiem boļševikiem nebija ne mazākā respekta pret Rūzveltu, kas bērnu triekas sekās piesaistīts stumjamkrēslam, tāpat pret viņa ne mazāk kroplo padomnieku Hopkinsu, kas bieži bija spiests palikt gultā. Liekas, ka vēsture nekad tik lielā mērā nav pierādījusi, ka „veselā miesā mājo vesels gars", jo pasaules sadalīšanu, liekas, neviens cits nebūtu varējis sliktāk izkārtot! Tā Pad. savienība visai viegli panāca Baltijas valstu iekļaušanu lielajā vergu impērijā un daudzus citus teritoriālus ieguvumus.

Abas minētās grāmatas, kas uzrakstītas konspektīvā, bet tomēr skaidrā veidā, var lielākā mērā interesēt arī latviešus, jo tagad daudz vairāk zināms par apstākļiem, kas noveda pie Latvijas brīvības zaudēšanas. AKL

…o runāt," atbild māte. „Arī mēs …enis gaidāms!"

… man jāiet, jo iztrūkšana tūlīt …ās dienās grupu vecākie saņē… vislielāko rūpību katrā lekcijā …upas studentus, trūkstošo vārdus

…omēr nav pie mācīšanās. Gaisā …rausmīgs, spiedīgs, kā pirms ne-

…man līdz uz Zolitūdi, kuŗu agrāk …muižu, atbrauc vairāki studiju …metru no mūsu mājas sākas Ba…sam nolēmuši pārlaist nakti. …šies un paņemdami līdz mazliet …damies uz mežu. Māte ir saauk…as labi, kādēļ kopā ar mums uz …et aizbrauc pie kādas paziņas

…m deportācijām 1941. gadā labi …nās vietas maiņa pie komūnis… no izsūtīšanas, jo arestētāji pa…uras vienīgi pie adreses, kāda …rsonai uzdota viņu sarakstos. …s arī tā, kā ar Arvīdu, ka meklē…ina citu, lai „dienas plāns" būtu

…tāšanos arī viss sākas…
…kšņi visi tumšās pekles gari pa…ceļiem sāk mudžēt automašīnas, …auktās Melnās Bertas, bet dažā…s samobilizētas no fabrikām un …visiem šoferiem. Bet blakus šiem …stīgajiem sēž vairāki čekisti, ap…m. Kā no indīgu skudru pūžņa … uz visām pusēm, citas jau pil…em, citas vēl tikai steidzas pēc …urpinās visu nakti.

(Turpinājums sekos)

Gara KULTŪRAI

Ierosina KF naudas balvu arī skolotājiem

SKOLOTĀJU UN SKOLU DARBINIEKU KONFERENCE ČIKAGĀ

ASV viedienes apgabala latviešu skolotāju un skolu darbinieku konference Čikagā 4. un 5. jūnijā bija pulcinājusi ap 40 dalībnieku. Darba ievadījumā prāv. B. Baginskis svētbrīdī uzsvēra skolotāju sūtību un izlūdzās Dieva palīgu šim paaudžu paaudzēm svētīgajam darbam. Pēc tam konferences prezidijā izraudzīja prof. A. Grotānu, Dr. P. Norvili, H. Kreiceru un V. Dzelmi, sekretāres bija I. Šīmane, J. Sprūdža un I. Roze.

Čikagas latviešu organizāciju apvienības vārdā konferences dalībniekus sveica R. Kalunds, bet rakstveida sveicienus bija sūtījis Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs prof. Dr. A. Spekke, ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš un ASV rietumu apgabala latviešu skolu referents T. Sīlis.

ALAs kultūras biroja izglītības sekcijas vadītājs Dr. P. Norvilis savā ziņojumā ar gandarījumu atzīmēja, ka sekcija saņēmusi ziņas par 1965./66. mācību gadu no visām latviešu skolām, kamēr iepriekšējos gados tās sniegtas tikai daļēji. Aizvadītajā mācību gadā ASV darbojušās 60 skolas ar 2231 audzēkni un 400 skolotājiem. Pieaudzis bērndārznieku, ģimnazistu un skolotāju skaits. Dr. P. Norvilis uzsvēra šādus nozīmīgus momentus skolu darbā:

1) Skolēnu skaita vairošana.

2) Jaunu skolotāju sagatavošana.

3) Skolu absolventu darba turpināšana semināros un sabiedrībā. Jāatzīmē Gaŗezera vasaras vidusskola un Dr. V. Muižnieka ierosmē atvērtā latviešu valodas katedra pie Rietummičiganas universitātes. Atkarā no vecāku materiālā stāvokļa iespējams jauniešus sūtīt Minsteres latviešu ģimnazijā Vācijā. Ideāli būtu, ja pilna kursa latviešu ģimnazija varētu darboties arī ASV un Kanadā.

4) Skolotāju praktiskā darba atbalstīšana ar ALAs kultūras biroja izdevumiem. 1965./66. gadā iespiestas 8 mācību grāmatas, sagatavošanā vēstures grāmata, diktāti un Latvijas karte.

5) Mājmācība, kādu jau praktizē ASV rietumu apgabala skolas. Še izmantojama būs ALAs kultūras biroja sagatavotā salīkamā ābece.

6) Mācības līdzekļi, piemēram, V. Dzelmes ierosinātais tautas deju izdevums, tautas deju mūzika skaņu lentēs vai platēs u. t. l. Šai vajadzībai līdzekļus varētu dot no 1968. gada dziesmu svētku atlikuma.

Kopsavilkumā Dr. P. Norvilis atzina, ka mēs nedrīkstam pielaist 1905. gada latviešu emigrantu kļūdu, kas latviešu skolām veltīja pārāk mazu uzmanību, kādēļ viņu darbība jo ātri apsīka, bet jaunatne asimilējās jau otrā paaudzē.

Skolotājs A. Bankovičs savā referātā pieskārās jaunam mācīšanas veidam — t. s. telefona skolai, skolotājiem vismaz reizi nedēļā apmēram 15 min. telefoniski atprasot un izskaidrojot skolēnam uzdoto vielu. Tas palīdzētu bērnu runātmācīšanā. Tāpat par ļoti nozīmīgu referents uzskatīja koprunāšanu vai runas koŗus.

Debatēs par abiem referātiem Čikagas Kr. Barona skolas pārzinis prof. A. Grotāns ziņoja, ka ar nākamo mācības gadu pie skolas atvērs paidagoģisko klasi jaunu skolotāju sgatavošanai. Līdztekus tai darbosies arī speciālklase bērniem, kas latviešu skolu līdz šim nav apmeklējuši, un akadēmiskā klase ģimnazijas absolventiem, kuŗā izraudzīti lektori lasīs izmeklētu tematu ciklu. Skolotāja M. Šturma izteica domu un prasību, ka kultūras fonda naudas balva būtu piešķiŗama arī skolotājiem, kuŗiem nebūtu jāsamierinās vienīgi ar goda rakstiem. Katra mākslinieka, zinātnieka un literāta izglītības pamatu licis skolotājs, tādēļ skolotāju darbs līdzvērtīgs minēto sasniegumiem.

Pirmās konferences dienas pēcpusdienas cēlienā dalībnieki noklausījās divas paraugstundas — A. Bankoviča latviešu valodas stundu 6. tautskolas klasei un H. Kreicera vēstures stundu 2. ģimnazijas klasei. Sevišķi pēdējā izdevās ļoti sekmīgi, un jaunie skolotāji, kas piedalījās konferencē, varēja redzēt un dzirdēt, kā norit plānveidīgi sagatavota stunda.

Referātā par Amerikas latviešu skolotāju biedrību prof. A. Grotāns iepazīstināja ar šīs biedrības nepieciešamību, mērķiem un nākotnē paredzēto darbību. ALSB valde pēc rakstveidā izdarītām vēlēšanām konstruējusies šā: priekšsēdis prof. A. Grotāns, viņa vietnieks Ed. Avots, sekretāre I. Šīmane, kasieris un biedrzinis J. Rītiņš. Biedrība izvērtēs skolu dzīvē aktuālos jautājumus, rūpēsies par periodiska izdevuma izdošanu u. t. t. Biedrība sevišķi vēlas sadarboties ne tikai ar Kanadas latviešu skolotājiem, bet ar visiem skolotājiem brīvajā pasaulē.

Priekšnesumu vakara programmas pirmā daļa bija veltīta tautas dziesmām. Soprāns M. Cakare dziedāja J. Kalnieša, V. Dārziņa un Jēkaba Mediņa kompozicijas. Trīs tautas dziesmas atskaņoja Ilzes un Irīsas Šīmanes kokļu pavadījumā. Otrā daļā Čikagas Kr. Barona skolas Meivudas nodaļas audzēkņi pārzines P. Dzelzkalnes iestudējumā izrādīja A. Brigaderes lugas „Maija un Paija" 1. cēlienu. Sevišķu skatītāju atzinību izpelnījās V. Dzelmes tautas deju grupas bērnu priekšnesums: pēc trīskāršām piedevām mazajiem dejotājiem atstājot zāli, viņus pavadīja sajūsmināto skatītāju ritmiski aplausi.

Konferences otru dienu ievadīja ar māc. A. Sudara vadītu lūgšanu. Tad darba kārtībā bija īsāki referāti. Bērnu žurnāla Mazputniņš redaktors Dr. L. Sreips iepazīstināja ar izdevuma technisko uzbūvi un satura plānu. Visi redakcijas darbinieki un līdzstrādnieki strādā bez jebkādas atlīdzības. Žurnāls iznāk regulāri katru mēnesi: kopš 1959. gada, t. i. 89 mēnešos iznākušas arī 89 burtnīcas. Katras burtnīcas saturs iedalīts pēc lasītāju vecuma no jaunākā uz vecāko, tas piemērots šāsdienas bērna mentālitātei un identificējas ar apkārtni, kuŗā bērns aug un attīstas. „Mazputniņš" nav jāuzskata par mācības vielu skolās, varbūt vienīgi par palīglīdzekli šaurākā mērogā. Ja pag. gadā izdoto latviešu grāmatu cena caurmērā bijusi 4 centi par lappusi, „Mazputniņam" tā bijusi tikai 1,3 c. Bez periodiskā žurnāla „Mazputniņš" izdevis arī bagātīgi ilustrētas „Īsās latviešu tautas paskas', kā arī skaņu platē ierunātas pasakas, bet cer ar laiku sagatavot arī bērniem domātu filmu. Iznākusi arī Andra Vītoliņa klavierskolas pirmā burtnīca, darbs aptvers 5 šādus izdevumus. Nobeigumā Dr. L. Streips izteica nožēlu, ka pusaudžiem piemērota literātūra, salīdzinot ar amerikāņu izdevumiem, latviešu valodā ir ļoti trūcīga un žurnāla „Mēs" saturs neatbilst paredzētajai vecuma grupai.

Skolotāja I. Kļaviņa un V. Dzelme pieskārās dziedāšanas un tautas deju stundām. V. Dzelme aicināja tautas deju stundas iekārtot visās latviešu skolās, uzsveŗot, ka tās dotu daudz „garam un miesai", tā daļēji aizstājot fiziskās audzināšanas vietu.

Konferences saimniecisko daļu pārzināja L. Lapiņš. Nākamo konferenci nolēma sasaukt 1967. gada rudenī Milvokos.

Ilze Šīmane

Klāra Zāle

NOKTIRNE

Noauju kājas basas
Un iebrienu naktī.
Mēness atspulgi skalojas
Gar maniem lieliem —
Kā mīlotā alku pamošanās.
Ceļgali nogurst,
Ka būtu dzērusi vīnu
Alīdaijas dārzā.
Turi mani,
Saplaukušais mimōzas koks, un
Neaizliedz savu ziedu
Manu lūpu izmisīgam karstumam!
Neaizliedz savu ziedu.

Latviešu apellācija Penkluba kongresā

Starptautiskā PEN kluba kongresu Ņujorkā 11. jūnijā atklāja ar preses konferenci, kuŗā ģenerālsekretārs Davids Karvers izteica nožēlu, ka krieviem nav bijis iespējams piedalīties. Krievi piedalīšanos kongresā gan bija pieteikuši, bet īsi pirms sanākšanas atkal atsauca. Domā, ka tas noticis tādēļ, lai novērstu diskusijas par padomju rakstnieku tiesāšanu. Bet PEN kluba ģenerālsekretārs uzsvēra, ka ļoti vēlams, lai Pad. savienībā rastos PEN kluba centrs. Kongresā ieradās ap 600 rakstnieku, izdevēju, dzejnieku un drāmatiķu. Latviešus pārstāvēja žurnālists Viktors Neimanis, dzejnieks Gunārs Saliņš un grāmatizdevējs Helmārs Rudzītis.

Latvijas PEN klubs un Latviešu preses biedrība bija izstrādājusi apellāciju angļu valodā, kuŗu izdalīja kongresa dalībniekiem. Šai apellācijā izteikts lūgums, lai starptautiskā rakstnieku saime un organizācijas atbalstītu centienus pēc radoša darba brīvības atjaunošanas Latvijā un pārējās Baltijas valstīs, kuras okupējusi Pad. savienība. Apellācijā arī lūgts iestāties par to, lai trimdas rakstnieku darbus varētu iesūtīt un lasīt dzimtenē, lūdzot to gara brīvības vārdā. Apellācijā norādīts arī uz smagajiem apstākļiem, kādos latviešu rakstniekiem jādarbojas padomju režīmā, tāpat uzvērts, ka radošā darba brīvība okupētajā Latvijā Staļina laikā bija pilnīgi liegta, bet tagad padota režīma spaidiem un kontrolei. Okupētās Latvijas rakstnieku savienība nav latviešu literātu pārstāve.

Kongresa atklāšanas dienā V. Neimanis izdalīja vairāk par 200 šīs apellācijas eksemplāru, tā iepazīstinot delegātus ar apstākļiem, kādiem pakļauti okupētās Latvijas rakstnieki. Daži kongresa dalībnieki, it sevišķi no jaunajām Afrikas nācijām, izrādījās tik ļoti ieinteresēti, ka prasīja vēl papildeksemplārus. Austrumvācijas pārstāvji, ieskatījušies apellācijā, to, protams, negribēja pieņemt. Ka delegāti ar šo apellāciju tomēr iepazinušies, liecināja jautājums preses konferencē: kas reprezentējot Latvijas un Igaunijas PEN klubus. Atbilde, ka tos reprezentē abu tautu trimdas rakstnieki, jautātāju apmierināja.

Līdzīgu apellāciju izdalīja arī igauņu PEN klubs, kas bija pārstāvēts plašāk nekā latvieši.

—be

GATAVOJAS KOKĻU DIENĀM FILADELFIJĀ

Turpinot pērn iesākto tradiciju — koklētāju pulcināšanu, arī šai gadā Filadelfijā notiks kokļu dienas. To nolūks ir pulcināt cilvēkus, kuriem interese par koklēšanu un tautas dziesmu dziedāšanu. Rīcības komiteja, kuŗas priekšsēdis ir Laimonis Spožais Vašingtonā, sazinā ar Ņujorkas, Toronto, Filadelfijas un Vašingtonas koklētājiem par sarīkojuma laiku izraudzījusi 1. un 2. oktobri. Kokļu dienām atbalstu ir piedāvājis arī Neptuna klubs Filadelfijā, uzņemoties izkārtot šo pasākumu savās telpās.

Kokļu dienu norisē paredzēti referāti un pārrunas, kā arī kok- [illegible] lāšana atsevišķu dalībnieku un grupu priekšnesumi, dziedāšana un tautas dejas. Referāt ieturēt J. Norvilis, V. Bērzkalns, L. Linauts, A. Jansons un K. Dravnieks. Kopkoklēšanai izraudzītas vairākas tautas dziesmas un dejas no Andreja Jansona grāmatas „Koklēšana". Tuvāka informācija pieprasāma rīcības komitejas sekretāram V. Kārklam (1804 N. Quinn St. Arlington, Va. 22209, tel. 703-524-8478). Grupu un atsevišķu dalībnieku priekšnesumi, kuŗu izvēle atstāta pašu izpildītāju ziņā, jāpieteic rīcības komitejai vēlākais līdz 15. septembrim.

V. K.

Grāmatniekam K. Rasiņam 80 gadu

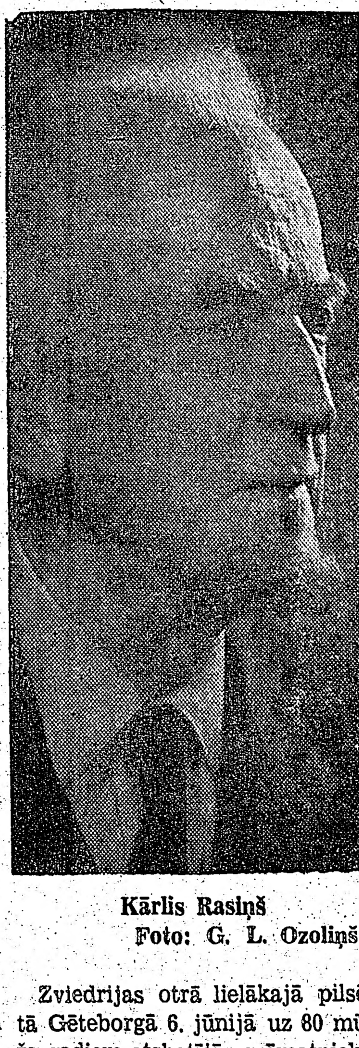

Kārlis Rasiņš
Foto: G. L. Ozoliņš

Zviedrijas otrā lielākajā pilsētā Gēteborgā 6. jūnijā ar 80 mūža gadiem atskatījās grāmatnieks [illegible] draudzes skolā, kur tēvs bija skolotājs un ērģelnieks. Pabeidzis Cēsu pilsētas apriņķa skolu, viņš pārcēlās uz Rīgu, kur strādāja par grāmatvedi, līdztekus mācīties dziedāšanu pie prof. Pāvula Jurjāna un piedalījās Latvijas operas korī. Atgriezies 1921. gadā no bēgļu gaitām dzimtenē, viņš kļuva laikraksta „Brīvā Zeme" administrators, bet 1926. gadā nodibināja grāmatu apgādu Literātūra, kas izdeva vairākus kapitāldarbus, to vidū arī latvju dainas 12 sējumos (10.000 komplektu!) prof. J. Endzelīna redakcijā un literātūrvēsturnieka R. Klaustiņa sakārtojumā; bez tam Latvijas atbrīvošanas kaŗa vēsturi 2 sējumos ģen. M. Peniķa virsredakcijā, latviešu literātūras vēsturi 4 sējumos prof. L. Bērziņa virsredakcijā, latviešu tautas anekdotus Birkerta redakcijā, brāļu Kaudzīšu un Aleksandra Grīna kopotos rakstus un ap 80 dažādu daiļliterātūras izdevumu.

Kārļa Rasiņa apgāds darbojās arī vācu okupācijas gados, bet, 1944. gadā atstājot dzimteni, neizdoti palika divi jau sagatavoti jauni kapitāldarbi — kapteiņa Malvesa sarakstītā latviešu kuģniecības vēsture un latviešu dziesmu svētku vēsture ar prof. Jāzepa Vītola ievadvārdiem. Redakcijas kollēģijā darbojās prof. J. Graubiņš, prof. A. Švābe, prof. L. Bērziņš, literātūrvēsturnieks J. Bičolis, diriģents T Reiters, vēsturnieks R. Šnore un K. Dzirkalis. Virsredaktors bija J. Graubiņš. Kā jubilārs izsakās, abu šo kapitāldarbu manuskripti atrodas drošā vietā, kādēļ, apstākļiem mainoties, tos varēs publicēt. Iesākti sagatavot bija kapitāldarbi par latviešu operas un baleta vēsturi un par dainu zinātni.

Nokļuvis trimdā Zviedrijā, gavilnieks strādāja t.s. archīva darbos [illegible] Gēteborgas universitātes bibliotēkā, kamer 70 gadu vecumā aizgāja pelnītajā atpūtā.

Gēteborgas latviešu koris, kuŗā Kārlis Rasiņš dzied jau 15 gadu, jubilāram šūpļa svētkos bija sarīkojis godināšanu, piedaloties organizāciju pārstāvjiem un arī draugiem.

P.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Kristīgā Balss" Nr. 6, Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts, šāgada jūnija burtnīca, redaktors R. Ekšteins, 16. lpp.

atkusnis sākās oktobrī

PĒTERIS AIGARS ● ROMĀNS

(51. turpinājums)

Jo skaudrāk mūs apkaŗoja, jo lielāki mūsu upuŗi, jo skaidrāk nojautu, ka tie nav veltīgi. Esmu sašutis par mūsu ticības brāļu vienaldzību, bet neesmu izmisis. Es ticu ungāru tautai, tās vietai Eiropā, un šo ticību manī nevar izdzēst pat visdrūmākie pareģojumi. Varbūt tikai nedaudzi saskata jēgu šajos asiņainajos notikumos, bet arī šai čaumalā ir kodols… Notikumu tēvs ir debesu un māte — zemes spēki. Cilvēks aicināts izprast tos un dzīvot saskaņā ar tiem. Viss cits ir tikai tvarstīšanās pēc vēja. Cik imperiju bijis un cik sabrukušas? Nav tāda spēka, kuŗu nesagrautu laika rūsa; nav tādas varas, kuŗa ar varmācību vien varētu lepoties. Mums pirms revolūcijas bija daži cilvēki, kuŗi nodevās šo noslēpumaino spēku izdibināšanai, un šie spēki pamodās. Tūkstošiem padomju tanku var samalt mūsu pilsētas, izvagot laukus, bet tas vēl nebūs gals."

„Vai zināt, jūs man izņēmāt vārdus no mutes," atzinās Česlavs Dombrovskis. „Mana nojauta arvien staigājusi to pašu ceļu. Jūs esat bijis tuvāk zemes un debesu spēkiem, jūs esat dzirdējis to valodu skaidrāk nekā es, bet mēs esam gara radinieki, mēs esam sabiedrotie! Imant, vai tev tāpat neliekas?" Česlavs griezās pie Baibas un Imanta. „Vai tā nav brīnumaina sagadīšanās, ka mums vajadzēja ieiet tieši kafejnīcā, kurā atradās Imre ar savām paziņām? Ja tas nav liktenis, tad tā ir labvēlīga nejaušība, kas mūs savedusi. Es pats atrados it kā uz sliekšņa, nezinādams, vai spert tam pāri soli, vai palikt otrā pusē. Tagad apzinos, kur mana vieta, eš jaušu, no kuŗas puses nāks brīvība un pestīšana. Esmu staigājis nāves ēnā, jūs esat bijis nāvei tuvāk, jūs zināt vairāk. Jūsu dvēsele ir uguns pārkausēta."

Patricija Kesvika klausījās šajos murgainajos vārdos. Sākumā bija akla tumsa, bezcerība, tad pēkšņi apvāršņi sāka skaidroties. Vai patiesi šie cilvēki tic tam, ko runā? Kāds ir viņu ticības iemesls? Tas no Budapeštas runāja vēl mīklainākne nekā Česlavs. Kas tie bija: kādas jaunas sektes apustuļi, jaunas mācības pravieši? Varbūt naivi mocekļi, varbūt vārtu vērēji nākošiem gadsimtiem? Katrā ziņā Patricija Kesvika juta, ka pieskārusies kādai netveŗamai matērijai, kādai svētai vietai uzpūtusi savu elpu. Viņa nejautāja vairs nekā, tikai klausījās, ko runāja Imants, Česlavs un svešais no Budapeštas.

Orķestris spēlēja valšus un rumbas, pāri gāja dejot. Gaŗais Šandors un resnais Janošs veda savas meitenes pirmoreiz mūžā dejot uz Vīnes parketa. Viņi jutās kā lieli bērni, bezrūpīgi un izslāpuši dzīves. Kas par to, ka Budapeštas slimnīcās noasiņoja ievainotie? Tagad bija tik labi slīdēt pa parketu un sapņot un nedomāt… Bet Imre domāja, domāja Česlavs, domāja Imants…

Restorāna lustras laistījās, glāzes šķindēja. Kam bija daļas par to, ko domāja Imre, Česlavs un Imants? Smeldzīgs čardašs aicināja atkal dejot. Marika ar Magdu vedināja savus kavalieŗus. Uz dažām stundām gribējās aizmirst asinis, šausmas un bezcerību. Viņas dejoja ar ungārisku aizrautību, viegli, graciozi, zālē atskanēja aplausi. Studentes piesarka, bet turpināja, ļāvās saraustītajiem ritmiem, nogaidīja lēnās pārejas un, atkal ieņēmušas izaicinošas pozes, dejoja, kā bija dejojušas viņu mātes un vecās mātes. Abi Londonas ungāri turējās atzīstami un cēli.

Šajā brīdī ēdamzālē iesteidzās viesnīcas pārvaldnieks. Viņš raudzījās visapkārt, tad devās pie Imres Šabo.

„Kungs, jums kāda ļoti steidzīga saruna pa tālruni."

„Kas zvana?" jautāja Imre.

„Nezinu, tā ir vietējā saruna. Lūdzu, vestibila kabīnē pa kreisi."

Imre cēlās un lieliem soļiem devās uz izeju. Patricija pavadīja viņu ar skatienu. Viņai šis cilvēks atgādināja aizdedzinātu lāpu. Kaut vien tā nenodzistu vējā.

Čardašs turpinājās, skanēja aplausi. Orķestris turpināja, Marika ar Magdu bija pietvīkušas un aizkusušas, arī kavalieŗi slaucīja norasojušās pieres.

„Kas viņam būtu zvanījis?" jautāja Imants.

„Nezinu, droši vien kāds svarīgs paziņojums," atbildēja Česlavs.

Bet tur jau nāca Imre Šabo. Viņa soļi likās vieglāki nekā aizejot. Seja bija līksma, acis mirdzēja.

„Neiedomājama ziņa," viņš teica, sēzdamies pie galda. „Neticami! Tikko informēja mūsu valdības pārstāvis. Saņēmis šifrētu radiogrammu no ģenerāļa Kiralji štāba. Krievi izvācas! Ģenerālis Maleters šonakt apspriežas Čepeles salā ar krievu armijas pārstāvjiem par izvākšanās termiņiem. Principā viss izlemts un panākta vienošanās. Budapeštas lidlauku jau atstājušas visas padomju lidmašīnas. Izvākšanās lēmumu premjēram Noģam apliecinājis arī vēstnieks Andropovs."

„Tas izklausās pārāk skaisti, lai būtu patiesi," ieminējās Imants Liepa. „Vai tā nav provokācija?"

„Provokācija?…" Imre kļuva domīgs. „Provokācija?…" viņš atkārtoja, it kā iztaujādams pats sevi. „Bet ziņa nāk no drošiem avotiem, no ģenerāļa Kiralji štāba! Pats ģenerālis šovakar teicis adjutantam: Šonakt izgulēšos pirmo reizi, kopš sākās revolūcija. Modiniet mani tikai deviņos rītā. — Ja arī mēs neticam citam, tad Kiralji un Maleteram ir jātic. Tie ar revolūciju cēlušies un ar revolūciju kritīs. Tie nav kā Janošs Kadars, kas vienu dienu runā vienu, bet otru — citu. Taisnība, Kadars slepeni pazudis no Budapeštas. Bet nevis tas svarīgs, ko saka Kadars, bet ko ziņo Maleters. Vienošanās par krievu kaŗaspēka izvākšanos panākta. Tas ir pirmais solis uz revolūcijas atzīšanu. Vai mēs nevaram uz to pacelt savas glāzes? Ziņa ir negaidīta, bet īsta!" Imre ar skubu pildīja glāzēs vīnu. Čardašs apklusa. Atgriezās arī abi pāri, kas dejoja.

„Krievi izvācas!" Imre pavēstīja abām studentēm.

„Patiesi? Tas ir notikums!" iesaucās Magda.

„Tad mēs vēl rītvakar viņiem sarīkosim atvadmielastu. Mums taču būs tik daudz pacienājamā?" Marika saskatījās ar Imri.

„Ja būs vajadzīgs, sarīkosim viņiem īstas Belzacara dzīres," piemetināja Imre. „Jūs arī laipni ielūdzam šajās dzīrēs," viņš pievērsās Patricijai. Viņa bezcerīgi pasmaidīja.

Imants Liepa bija nodūris acis un ar nazi zīmēja dīvainas cilpas uz šķīvja.

(Turpinājums sekos)

APVIENOSIMIES UN CĪNĪSIMIES!

(Pārnesums no 1. lpp.)

mijas spēki, lai nodrošinātu Maskavas rīkojumu izpildīšanu. Bet brīvā pasaule izliekas akla pret to, ticot komūnistiskajai propagandai par civīlizāciju, augsto kultūru, demokratisko brīvību un cilvēka tiesībām. Okupētajās zemēs aiz dzelzs aizkara nav iespējams par to runāt, bet šeit tas iespējams, tādēļ tas ir ikviena pienākums. Ja Chruščovs kādreiz teica: „Mēs jūs apraksim", tad tie ir nepārprotami draudi, kuŗus brīvā pasaule nav sapratusi. Tas savukārt liecina, ka diplomātiskajā laukā pastāv zināms vājums un nav vienotības starp tiem, kas cīnās par kopīgu mērķi. Ir 14 tautību, kas pakļautas komūnismam un cīnās par savu brīvību, bet katra atsevišķi. Tas ir tieši tas, ko komūnistiskā režīma vadītāji Kremlī vēlas, jo — skaldi un valdi bija arī senās Romas imperijas pamatprincips. Tādēļ mūsu augstākais pienākums šeit brīvajā pasaulē ir nemitīgi runāt par komūnisma patiesajiem mērķiem un turpināt kopīgiem spēkiem cīņu pret to.

Dedzīgu runu par cīņu pret komūnismu teica māc. O. Blūmītis no Bostonas. Komūnistiskais režīms balstās vienīgi uz meliem, un tādēļ tas ir brīvības ienaidnieks. Cīņa pret komūnismu nav iedomājama kā nedēļu nogaļu nodarbība, bet nesaudzīgi izcīnāma katru dienu. Klusēšana un nekā nedarīšana nozīmē komūnisma atbalstīšanu. Komūnisti savā labā izmanto arī naīvitāti, un tā, piemēram, ASV ir vismaz 6000 profesoru un mācības spēku universitātēs, kas sekmē komūnisma izplatīšanos. To ļoti labi saprot Maskavas vadoņi, izmantojot savos centienos iznīcināt brīvību visā pasaulē ar „miera bultām", uzbrūkot katram upurim atsevišķi. Baltijas valstis nebūs brīvas, ja cīņu pret komūnismu uzskatīsim par nedēļu nogaļu nodarbību, tādēļ apvienosimies un cīnīsimies, jo pasaulē nevar pastāvēt dalīta brīvība.

Runu nobeigumā atskaņoja skaņu lentē iedziedātas Baltijas valstu himnas, klātesošajiem latviešiem, lietuviešiem un igauņiem savas tautas himnas dziedot līdz, kamēr karogi parlamenta ēkas priekšā noliecās sērās. A. Rolva aicināti, manifestācijas dalībnieki ar klusuma brīdi godināja visu baltiešu piemiņu, kuŗi dzīvību zaudējuši komūnisma režīma varmācībās.

Kā sēru gājiens, tā arī manifestācija norisinājās bez starpgadījumiem un uzskatāma par labi izdevušos, kaut dalībnieku skaits varēja būt ievērojami lielāks. Latviešu piedalīšanās visumā bija aktīva, mazākais latviešu dalībnieki skaitliski bija noteiktā vairākumā. R. N.

14. jūnijs Hamiltonā

Šogad, sekojot rotācijas kārtībai, 14. jūnija sarīkojumu Hamiltonā nācās izkārtot latviešiem — Hamiltonas DV nodaļai, kas šo sarīkojumu organizē pārmaiņus ar Hamiltonas latviešu biedrību. Tā arī šogad vietējās Baltiešu federācijas vadītājs ir Hamiltonas DV nodaļas priekšsēdis Edmunds Pulciņš, kuŗa ziņā atradās motorkādes izkārtošana, sapulces noorganizēšana pie pilsētas valdes nama, kanadiešu informēšana presē un radiofonā, kā arī memoranda sagatavošana iesniegšanai Hamiltonas pārstāvjiem federālajā parlamentā tālākvirzīšanai Kanadas valdībai.

Sēru dienas sarīkojums sākās 12. jūnijā ar motorkādi pilsētas austrumu daļā un virzījās cauri pilsētai. Pirmajās četrās vaļējās automašīnās tautu meitas un dēli veda Kanadas, Latvijas, Igaunijas un Lietuvas karogus. Šīm mašīnām sekoja turpat 100 citu ar atbilstošiem plakātiem, kā „Brīvību Baltijas valstīm!", „Palīdziet — apturiet tautu iznīcināšanu Baltijas valstīs!", „Labāk miris nekā sarkans!" u.c.

Motorkādē piedalījās ne tikai baltieši no Hamiltonas, arī vairākas mašīnas ar latviešiem no Toronto, Bramptonas, Burlingtonas u.c. apkārtējām pilsētām. Brauciena laikā skaļruņa auto visu laiku atskaņoja Ilgas Breikšas ierunātu skaņu lenti par 14. jūnija notikumiem Baltijas valstīs.

Pie pilsētas valdes nama, kur motorkāde beidzās, bija pulcējušies ap 300 baltiešu un kanadiešu, kuŗu vidū bija Hamiltonas pilsētas galva V. Kops, parlamenta loceklis J. Munro un divi pilsētas domnieki. Sanāksmi pie pilsētas vades nama vadīja Ilga Breikša. Pēc Kanadas himnas atskaņošanas runāja Hamiltonas baltiešu federācijas priekšsēdis E. Pulciņš, norādot uz Baltijas valstīm nodarīto netaisnību, to okupēšanu un verdzību, kādu tagad izcieš baltiešu tautas. Viņš apellēja pie kanadiešiem nākt talkā brīvības un taisnības atgūšanā. Ar klusuma brīdi godināja deportācijās mirušos, nogalinātos un visus, kas savu dzīvību atdevuši cīņā par tautas brīvību. Pēc visu trīs Baltijas valstu himnām Ilga Breikša nolasīja baltiešu memorandu, kuŗu E. Pulciņš nodeva parlamenta loceklim J. Munro iesniegšanai Kanadas valdībai. Īsas uzrunas teica arī Hamiltonas pilsētas galva V. Kops un J. Munro.

Nobeigumā I. Breikša pateicās ikvienam par piedalīšanos šai sarīkojumā un tā atbalstīšanā, bet it sevišķi Hamiltonas pilsētas galvam par atļauju trīs dienas izkārt Baltijas valstu karogus pusmastā pie Hamiltonas pilsētas valdes nama. Sarīkojums bija teicami apmeklēts, noritēja bez starpgadījumiem un bija labi noorganizēts. Par to jau laikus ziņoja Hamiltonas radiostacijas, kā arī Hamiltonas laikraksts „Spectator", bet svētdienas vakarā demonstrācijas pārraidījumu sniedza vietējā televīzija. J. G.

Mūsu līdzstrādnieks Aleksandrs Kalniņš, apmeklējot Expo 67 būvlaukumu.

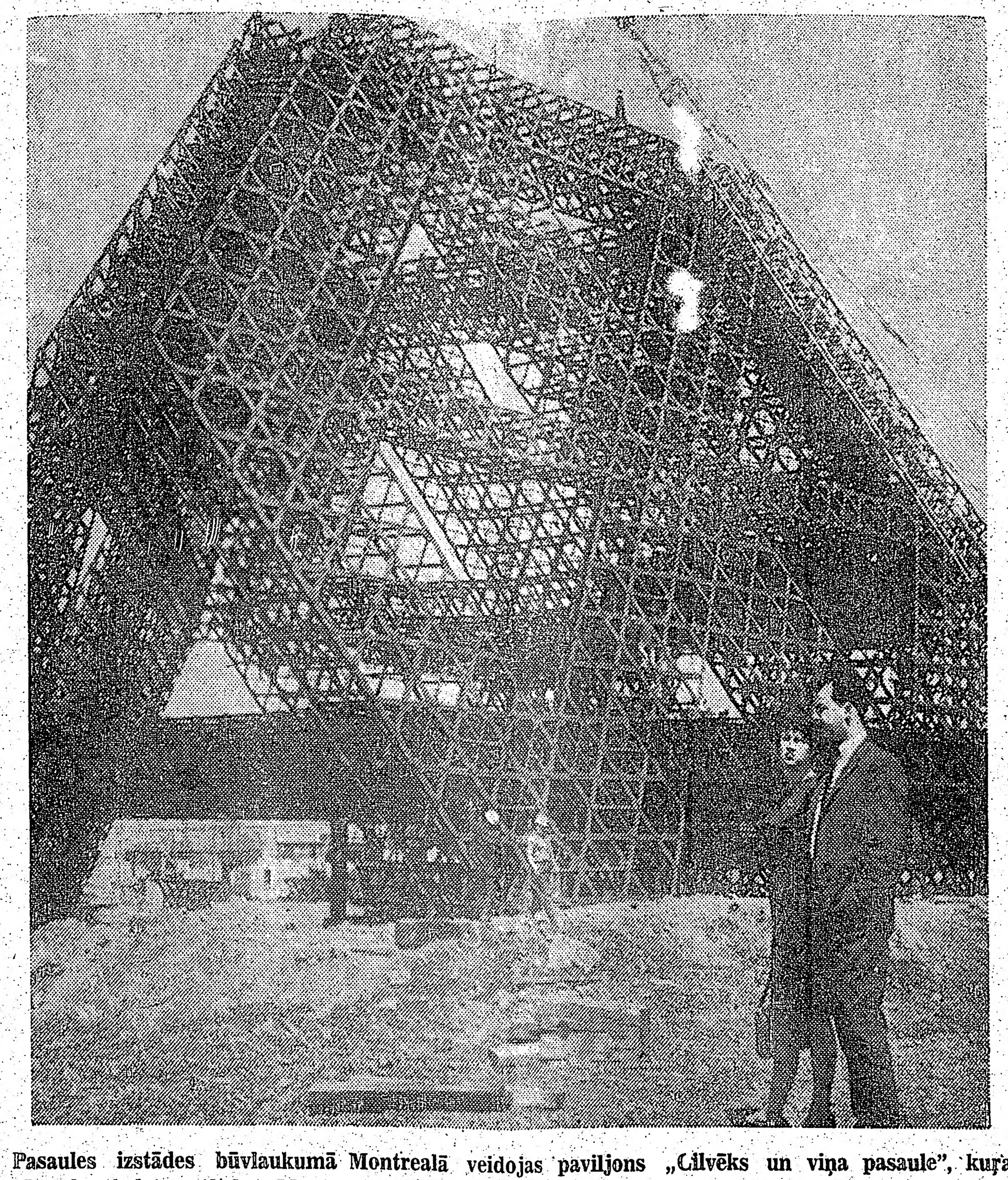

Pasaules izstādes būvlaukumā Montreālā veidojas paviljons „Cilvēks un viņa pasaule", kuŗa tērauda skeletu apbrīno Montrealas latviešu tautas deju kopas Ačkupa dalībnieki — inž. Jānis Spūrmanis ar dzīvesbiedri Izoldi. Foto: A. Kalniņš

Latviešu diena EXPO 67

(Pārnesums no 1. lpp.)

gaŗums noteikts uz 25—30 minūtēm. Tajās paredzēts ietilpināt ap 16 tautību. Pēc B. Innusa ieskatiem, latviešiem šajā filmā būtu jārāda mūsu kultūras ievērojamākie darbinieki, redzamākie daiļamatnieki, latviešu skola un bērnu nometne. „No deju grupām un dziedātājiem vajadzētu izvairīties," saka B. Innus, „jo šos ansambļus jau varēs dzirdēt un redzēt izstādes laikā. Mums jāizvairās no nevajadzīgas atkārtošanās."

„Place of Nations", kuŗā uzstāsies latvieši ar savām dziesmām un dejām, spēs uzņemt ap 12.000 viesu. Pagaidām gan paredzētas tikai 2000 sēdvietas. Latviešu programmu, ja neradīsies traucējumi, plānots iedalīt divās daļās. Pirmā daļa būtu veltīta kopkoŗu lieluzvedumam, tam sekotu tautas deju lieluzvedums. Latviešu rīcības komiteja paredz, ka jauktais koris aptvertu ap 300 dziedātāju no visas Kanadas, bet deju uzvedumā piedalītos ap 100 dejotāju tautas tērpos. „Ievērojot uzstāšanās laiku sadali, mēģinājumi var notikt vienīgi agri no rīta vai vēlu vakarā," piebilst latviešu rīcības komitejas priekšsēdis.

Pasaules izstādes laikā plānota arī etnisko grupu nedēļa, kuŗu sponsorēs Kanadas federālā valdība. Līdz šim istrādātie plāni paredz, ka šajā nedēļā visām etniskajām grupām jāuzstājas kopā. Šo pasākumu īpaši atbalsta Kanadas tirdzniecības ministrs Roberts Vinters, kas nesen bija ieradies Montreālā, lai apspriestos ar etnisko grupu pārstāvjiem. Ar šo speciālo nedēļu,— domā B. Innus,— Kanadas valdība grib parādīt sevišķu uzmanību visām etniskajām grupām, kas atbalstījušas Kanadas kultūrālos un saimnieciskos pasākumus.

Latviešiem dota vēl viena iespēja likt savam vārdam atskanēt izstādes laikā. Šoreiz ar t. s. „Band-Shell" sarīkojumu ciklu. Šie varjetē uzvedumi plānoti no pavasaŗa līdz rudenim, un tajos var piedalīties gan individuāli mākslinieki, gan mazākas mākslinieciskas trupas ar vieglāka rakstura priekšnesumiem.

„Mūsu Čikagas piecīši tieši iederētos šajā sarīkojumu ciklā," saka B. Innus, norādot uz šī ansambļa lielo populāritāti latviešu sabiedrībā.

Beidzot jāpiebilst, ka Expo 67 laikā notiks vairāku latviešu organizāciju sanāksmes. Bet par apmešanos hoteļos un moteļos tautiešiem būtu jārūpējas jau tagad. Aleksandrs Kalniņš

TRIMDAS SKAUTU DRAUDZĪBA

Lai uzlabotu līdzšinējos visai vājos sakarus dažādu tautību trimdas skautu organizāciju starpā Kanadā, poļu skautu priekšnieka K. Z. Stohandela ierosmē 8. jūnijā notika skautu organizāciju vadību kopīga apspriede Toronto. Tajā piedalījās Kanadas igauņu, poļu un ungāru skautu priekšnieki un lietuviešu skautu un gaidu priekšnieku vietnieki. Latviešu skautus pārstāvēja jendas informācijas nozares vadītājs Edm. Ozols.

Sanāksmes dalībnieki izmainījās domām par trimdas skautu uzdevumiem, nodibinājās arī ciešāka draudzība pašu organizāciju vadītāju vidū. Nolēma turpmāk veidot labāku sadarbību nekā tā bijusi līdz šim. Tā kā jūlijā notiks visu minēto trimdas skautu jendu lielās nometnes, tad pirmai draudzības izpausmei noorganizēs savstarpējus nometņu apciemojumus. Apsvēra arī iespējas kopīgas nometnes sarīkošanai tuvākajā nākotnē, kopīgus slēpošanas izbraukumus ziemā u. c.

Vasaras nometņošanai beidzoties, sasauks atkal līdzīgu apspriedi, tajā pieaicinot arī pārējo tautību skautu pārstāvjus, kas šoreiz nebija ieradušies. Šī sanāksme paredzēta oktobrī, tās noorganizēšanai aicinot E. Ozolu.

Sakarā ar kristīgās ticības 1000 gadu pastāvēšanas jubileju Polijā, šai gadā notiks poļu skautu lielā nometne laikā no 16.—31. jūlijam pie Barry Bay, Ontario, kuŗā piedalīsies 400 poļu skautu un tikpat daudz gaidu. Nometnē ieradīsies poļu eksilvaldības pārstāvji un oficiālajā atklāšanas dienā 23. jūlijā to apmeklēs arī latviešu skautu pārstāvji. Latvieši viesosies arī igauņu un lietuviešu skautu nometnēs. E. O.

19.859.000

(Canadian Scene) — Plašās Kanadas iedzīvotāju skaits uz šī gada 1. aprīli aplēsts uz 19.859.000; paredz, ka 20 miljonu tas pārsniegs jau jūnijā. Kopš pēdējās tautas skaitīšanas 1961. gadā, lielākais iedzīvotāju skaita pieaugums (par 10%) bijis Ontario provincē, bet lielākais procentuālais pieaugums vispār atzīmēts Britu Kolumbijā.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave., Tel.: 463-2667

Hamiltonas skolas 11. izlaidums

Hamiltonas latviešu skola 11. jūnijā beidza mācību gadu ar svinīgu aktu, kuŗā apliecības par skolas beigšanu saņēma 21 audzēknis: Māra Alksne, Valda Andersone, Arnis Ansons, Valdis Cers, Brigita Grāvīte, Vilnis Jerva, Māra Leja, Andrejs Makarevičs, Viesturs Matisons, Ilona Odiņa, Zigrīda Pelūde, Aivars Pūpols, Eiženija Savicka, Zeltīte Suškova, Aleksandra Šteinberga, Ināra Štrausa, Vija Šulca, Dzintra Freimane, Jānis Zemītis, Rita Zīberga un Pēteris Zvaigzne.

Skolas 11. izlaiduma akta svētbrīdī māc. E. Pavasars aicināja par ceļa vadītājām turēt Dieva, dzimtenes un pilnības zvaigznes. Aktu vadīja vecāku priekšstāvja vietas izpildītājs E. Bitmanis, bet ziņojumu par skolas darbību sniedza pārzine E. Gulbe. Rakstveida sveicienus bija sūtījis LNAK kultūras un izglītības daļas vadītājs J. Mežaks, rakstniece B. Senkēviča, Toronto latviešu skola, Hamiltonas latviešu biedrība, DV Hamiltonas nodaļa un Ventas gaidu vienība.

Visi absolventi saņēma grāmatas, kuŗas bija sagādājusi skolas padome, ev.-lut. Kristus draudze un Latviešu dziesmu svētku biedrība Kanadā. Par izcilām un labām sekmēm mācībās balvas pasniedza DV Hamiltonas nodaļas, HLB dāmu komitejas un Hamiltonas katoļu kopas; grāmatu veltes saņēma B. Grāvīte, V. Andersone, A. Šteinberga, M. Alksne, P. Zvaigzne un I. Štrausa. Rakstnieces Bīrutas Senkēvičas balvu izpelnījās B. Grāvīte un M. Alksne, bet H. Vilka naudas balvu — V. Andersone un P. Zvaigzne. Par mācību laikā nekavētām dienām grāmatas saņēma A. Šteinberga, Z. Suškova un A. Makarevičs, bet ģeografijas skolotājas A. Januškas balvu ieguva A. Šteinberga. Absolventu klases audzinātāja L. Bražus pēc atvadvārdiem saviem audzēkņiem piemiņai pasniedza Latvijas krāsu vairodziņus. Absolventu vārdā skolai, skolotājiem un vecākiem pateicās B. Grāvīte. Absolventi skolai dāvināja tautisku vāzi, savai audzinātājai albumu ar skolēnu fotografijām, bet pārējiem skolotājiem pasniedza ziedus. Akta nobeigumā 7. klases skolēni deklamēja trimdinieka dziesmu no Raiņa „Daugavas" un V. Strēlertes „Kurzemes krasts", bet 6. un 7. klases skolēni dziedāja tautas dziesmas. Skaists bija brīdis, kad skolotāju L. Bražu apsveica 6 viņas pirmā izlaiduma absolventi, suminot savu audzinātāju ar rozēm. Skolas padome mācītājam E. Pavasaram par 15 gadu un skolotājai L. Reimanei par 9 gadu skolai veltītu darbu izteica atzinību ar grāmatu balvu.

Par mielasta galdiem bija rūpējušās 7. klases skolēnu mātes. Pie galda grāmatu balvas vēl saņēma M. Alksne un Z. Suškova no Kristus draudzes koŗa (abas ir šī koŗa dalībnieces) un J. Zemītis no HLB dāmu komitejas. Raiti ritēja 7. klases jautrās deklamācijas skolotājas E. Fogeles vadībā. Nobeigumā absolvente V. Andersone pateicās mielasta galda klājējām un skolotājai L. Caukai par Brigaderes „Sprīdīša" izrādes sagatavošanu.

Ar saules koka motīviem skatuvi gaumīgi bija dekorējusi Astrīde Robežgruntniece. Izlaiduma sarīkojums izskanēja ar tautiskām dejām un rotaļām skolotājas L. Morusas vadībā. L. C

KĻŪDAS LABOJUMS

Mēdz notikt, ka uzcītīgi „medījot" sīkās kļūdas kommatu un garumzīmju lietošanā, nepamanītas paliek lielās. Tā, par nožēlošanu, gadījies arī mums iepriekšējā LA numurā, kuŗa 4. lappusē ieviesies smags miseklis virsrakstā. Pareizi jābūt: „Māc. Viesturs Pavasars uzņemts Latvijas ev.-lut. baznīca". Lūdzam lasītājus, bet jo sevišķi prāvestu V. Šēferu un mācītāju V. Pavasaru nelaimīgo vārdu sajaukumu atvainot.

Arī 5. lappusē virsrakstam pareizi jābūt „Vanadžu (ne vanagu) salidojums Ročestrā".

TORONTO ZIŅAS

◉ Ontario apgabala, kuŗā ietelp Ontario un Kvebekas provinces, ev.-lut. Misūrī sinodes mācītāju un draudžu pārstāvju konferencē no latviešu mācītājiem piedalījās prāvests V. Šēfers un mācītāji A. Briedis, E. Ķerģis un J. Prauliņš.

◉ Veksford vidusskolas mūzikālajā vakarā ar vairākām solodziesmām un ģitaras spēli uzstājās 16 gadu vecā Ingrida Karole. Viņa piedalījusies arī vairāku citu vidusskolu mūzikālajos sarīkojumos, sevišķi pievēršoties tautas dziesmām, tās dziedot ģitaras pavadījumā. Vasarā Ingridai Karolei paredzama piedalīšanās vietējos televīzijas raidījumos.

◉ Vēras Keišas klasiskās baletskolas audzēkņu vakars notiks 30. jūnijā plkst. 7.30 vakarā Bickford Park vidusskolas telpās (Bloor St. pie Christie pazemja stacijas). Tas būs veltīts baletskolas 15 darbības gadu atcerei un sakrīt ar Veras Keišas 25 gadu profesionālām baleta gaitām. Audzēkņu vakarā piedalīsies arī bijušais Toronto izglītības pārvaldes priekšnieks Dr. Dž. Mills, sniedzot vispārēju pārskatu par jaunkanadiešu ietekmi Kanadas kultūras dzīvē.

◉ Kanadas simtgades izstādes Expo 67 vadība ziņo, ka termiņš amatieŗu mākslas grupu pieteikumiem pagarināts līdz š. g. 30. septembrim. Līdz šim jau pieteikusies 101 grupa, visvairāk vokāli ansambļi un koŗi, kas visi pieņemti. Ap 60 pieteikumu vēl izvērtē. No Kanadas tautībām lielāko interesi piedalīties, bez pašiem kanadiešiem, izrādījušas slavu tautības. No latviešiem vēl neviena grupa, liekas, nav pieteikusies, kaut tas būtu vēlams, it īpaši kādai mūsu jauniešu tautas deju vienībai šī būtu laba reprezentēšanās izdevība.

MONTREALA

◉ Montrealas tuvumā uz 70 mūža gadiem 15. jūnijā atskatījās vecais strēlnieks, Latvijas atbrīvošanas kaŗa dalībnieks, Latvijas armijas kapteinis un Leģiona virsnieks Jānis Rubenis, dzimis un audzis Vidzemē, Kusas pagasta lauku sētā. Jubilārs 1915. gada 8. augustā 19 gadu vecumā brīvprātīgi iestājās 3. strēlnieku bataljonā, jau pēc diviem mēnešiem izturēja ugunskristības pie Slokas un pēc tam piedalījās visās slavenajās strēlnieku kaujās — Ziemsvētku kaujās, Nāves salā un pie Ķekavas. Boļševikiem pārņemot varu, viņš atstāja pulku un devās bēgļu gaitās uz Krieviju, bet, 1919. gada oktobrī atgriezies dzimtenē, tūlīt stājās Latvijas atbrīvotāju rindās, cīnoties 7. Siguldas pulkā. Visu Latvijas neatkarības laiku gavilnieks veica dienestu armijā kā rotas komandieris, bet boļševiku gadā, izskaitīts no t. s. teritoriālā korpusa, strādāja par grāmatvedi, lai 1944. gadā atkal stātos cīnītāju rindās un piedalītos Kurzemes cietokšņa aizstāvēšanā. Pēc gūsta laika Neuengamā un Beļģijā, jubilārs trimdas dienas vadīja Vācijas bēgļu nometnē, tad izceļoja uz Angliju un vēlāk uz Kanadu, kur tagad pavada mūža nogali mežu, kalnu un ūdeņu iejoztajā Ravdonas mazpilsētiņā. J. S.

Pēteris Rudzītis 75 - gadnieks

Uz 75 mūža gadiem 13. jūnijā atskatījās Pēteris Rudzītis, kas jau ilgus gadus darbojies DV organizācijā un TLMM klubā, bet pēdējos gados bieži redzams arī Latviešu namā — gan kā pārvaldnieka aizstājējs, gan citos pienākumos. Jubilārs arī bijis Latviešu strēlnieku biedrības Kanadas kopas valdes amatos, bet pašreiz darbojas Kanadas DV un TLMM kluba goda tiesā par priekšsēdi.

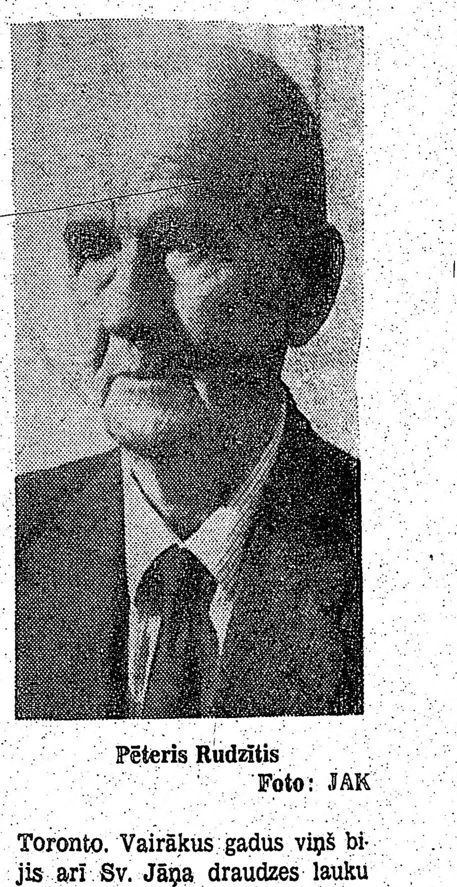

Pēteris Rudzītis Foto: JAK

P. Rudzītis sabiedriskajam darbam pievērsies jau Latvijā, kur, saimniekojot savās mājās Slātes pagastā, veicis arī pagasta vecākā pienākumus un piedalījies vairāku sabiedrisku un saimniecisku organizāciju darbā. Kā gaļas lopu eksporta lietpratējs viņš piedalījies arī Latvijas tirgotāju bankas misijā Prāgā. Par priekšzīmīgu savas saimniecības nostādīšanu un rosīgu sabiedrisku darbu gavilnieks saņēmis 34 diplomus un atzinības rakstus. To vidū izcilākais ir valsts prezidenta K. Ulmaņa parakstīts diploms ar personīgu velti.

P. Rudzītis dzimis Dzelzavā kā lauksaimnieka dēls, pirmajā pasaules kaŗā cīnījies latviešu strēlnieku pulkos, vēlāk piedalījies arī Latvijas atbrīvošanas cīņās. Viņa dēls kritis otrā pasaules kaŗa Kurzemes kaujās 1945. gadā.

Bēgļu gaitas jubilārs kopā ar dzīvesbiedri Minnu un divām meitām uzsācis 1944. gadā Vācijā, Hanoveras tuvumā, bet 1949. gadā iecelojа Kanadā, apmetās Vinipegā, bet vēlāk pārcēlās uz Toronto. Vairākus gadus viņš bijis arī Sv. Jāņa draudzes lauku īpašuma Saulaines pārvaldnieks. R. N.

☆ DV Krēfeldas nodaļa Vācijā Vasarsvētkos iesvētīja savu mītni, piedaloties arī vācu sociāllietu ministrijas padomniekam J. Zurhausenam. Nodaļu vada H. Finks. Krēfeldas pilsētas valde sedz visus izdevumus, kas radušies, jauno mītni iekārtojot un izdaiļojot. Par svinībām rakstīja arī vācu vietējā prese.

Velga Zvaigznīte beigusi Toronto universitātes farmācijas fakultāti ar B.Sc.Pr. gradu un uzsākusi darbu Toronto bērnu slimnīcā. Viņa ir studenšu korporācijas Spīdola saimes locekle.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķiŗ aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.
491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Birojs atvērts 6 dienas nedēļā, pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, sestdienās no 9—1.
Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 28. februārī bija $1.413,683.47.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

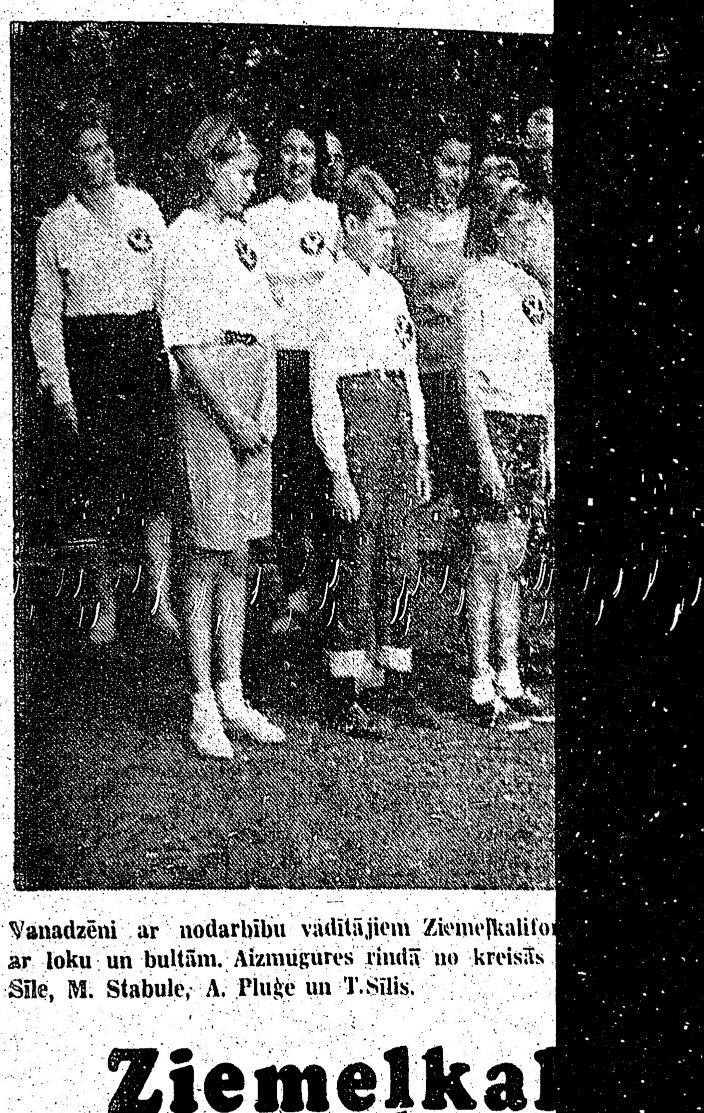

Vanadzēni ar nodarbību vadītājiem Ziemeļkalifo[...] ar loku un bultām. Aizmugures rindā no kreisās [...] Sīle, M. Stabule, A. Pluģe un T. Sīlis.

Ziemeļka[...] vanadzēnu[...]

Kalifornijā nometņu laiks jau sācies. Tūlīt pēc latviešu skolu mācības gada nobeiguma, pirmie 4. jūnijā nometnē izgāja vanadzēni, aicinot līdz arī draugus ārpus DV organizācijas. Vanadzēniem iemīļota nometņošanas vieta ir Los-Altos kalni Sanfrancisko pievārtē, kur pārnakšņošana iespējama kabīnēs vai teltīs. Ir plašas iespējas dažādām nodarbībām, sporta sacensībām un interesantiem kāpieniem kalnos. Prieku mazākajiem vanadzēniem sagādā arī tuvumā esošās lauksaimniecības kumeļi u. c. dzīvnieki.

Nometni, kuŗā piedalījās 66 dalībnieki, atklāja DV apvienības pr-ks E. Blumbergs, svētbrīdi vadīja māc. G. Kness-Knezinskis. Pēc tam risinājās nodarbības nometnes vadītāja E. Elstiņa izkārtojumā, par grupu vadītājiem darbojoties G. Griezem, E. Stabulim, D. Lejniecei, A. Pluģei, A. Dūcei, J. Pružinskim un L. Skārdam.

Vakarā pie ugunskura daudzo priekšnesumu vidū sevišķi labi izdevās tautas pasakas „Vecais abrenieks" drāmatizējums, kuŗā piedalījās vanadzēni M. Bluķis, I. Ava, I. Sīle, M. Stabulis, S. Cebere, K. Vīka, I. Cebere un J. Pružinskis. Nometnes ugunskura stāstā T. Sīlis vanadzēnus iepazīstināja ar latviešu tautas cīņām, kas vijas cauri gadsimtiem, aizstāvot savas zemes robežas, lai varētu dzīvot brīvībā. Viņš arī pastāstīja par apstākļiem, kādos dibinājās DV organizācija, lai brīvības cīņu turpinātu pret tagadējiem latviešu tautas apspiedējiem. „Jūs, jaunie vanadzēni, kas šai nometnē lepni pie savām krūtīm nesat šis organizācijas nozīmi — vanadžu un raugāties uz brīvi plīvojošo Latvijas karogu, esat arī cerība Latvijas brīvībai nākotnē. Tādēļ jūs nekad nedrīkstiet aizmirst to, ka komūnistu vara šo[...]

Māc. Kness-K[...] fornijā; sardzē [...] un R. Pružinsk[...]

dien Latvijā tos [...] nes, kas iedroši[...] Latvijas himnu [...] vam plīvojumam [...] gu, soda kā visl[...] niekus," bija ug[...] izskaņas vārdi. P[...] rādija filmu par[...] jā gada vanadzē[...] pirms gulēt iešan[...] ra junda pēc bij[...] jas tradicijām.

Nometnes nob[...] ni par nometnes [...] sporta sacensība[...] mēm saņēma [...]

„Mēs telti būsim piecas," priecājas Ziemeļkalifo[...] nības organizētās vanadzēnu nometnes da[...]

...TO ZIŅAS

...neviena grupa, liekas, nav pieteikusies, kaut tas būtu vēlams, it īpaši kādai mūsu jauniešu tautas deju vienībai šī būtu laba reprezentēšanās izdevība.

MONTREALA

● Montrealas tuvumā uz 70 mūža gadiem 15. jūnijā atskatījās vecais strēlnieks, Latvijas atbrīvošanas kaŗa dalībnieks, Latvijas armijas kapteinis un Leģiona virsnieks Jānis Rubenis, dzimis un audzis Vidzemē, Kusas pagasta lauku sētā. Jubilārs 1915. gadā 8. augustā 19 gadu vecumā brīvprātīgi iestājās 3. strēlnieku bataljonā, jau pēc diviem mēnešiem izturēja ugunskristības pie Šlokas un pēc tam piedalījās visās slavenajās strēlnieku kaujās — Ziemsvētku kaujās, Nāves salā un pie Ķekavas. Boļševikiem pārņemot varu, viņš atstāja pulku un devās bēgļu gaitās uz Krieviju, bet, 1919. gada oktobrī atgriezies dzimtenē, tūlīt stājās Latvijas atbrīvotāju rindās, cīnoties 7. Siguldas pulkā. Visu Latvijas neatkarības laiku gavilnieks veica dienestu armijā kā rotas komandieris, bet boļševiku gadā, izskaitīts no t. s. teritoriālā korpusa, strādāja par grāmatvedi, lai 1944. gadā atkal stātos cīnītāju rindās un piedalītos Kurzemes cietokšņa aizstāvēšanā. Pēc [illegible] gūsta laika Neuengammā un Belģijā, jubilārs trimdas dienas vadīja Vācijas bēgļu nometnē, tad izceļoja uz Angliju un vēlāk uz Kanādu, kur tagad pavada mūža [illegible] joztajā Ravdonas mazpilsētiņā. J. S.

...dzītis 75 - gadnieks

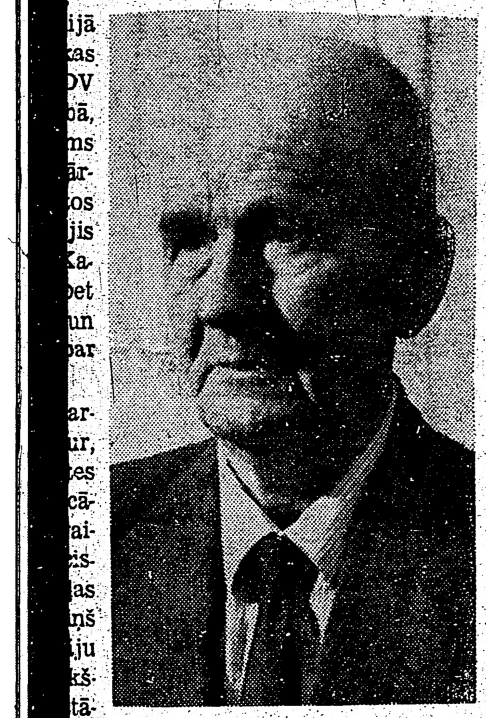

Pēteris Rudzītis
Foto: JAK

...Toronto. Vairākus gadus viņš bijis arī Sv. Jāņa draudzes lauku īpašuma Saulaines pārvaldnieks. R.N.

★ DV Krēfeldes nodaļa Vācijā Vasarsvētkos iesvētīja savu mitni, piedaloties arī vācu sociālietu ministrijas padomniekam J. Zurhausenam. Nodaļu vada H. Finks. Krēfeldes pilsēta valde sedz visus izdevumus, kas radušies, jauno mītni iekārtojot un izdaļojot. Par svinībām rakstīja arī vācu vietējā prese.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.
491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Birojs atvērts 6 dienas nedēļā, pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, sestdienās no 9—1.
Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 28. februārī bija $1.413,683.47.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

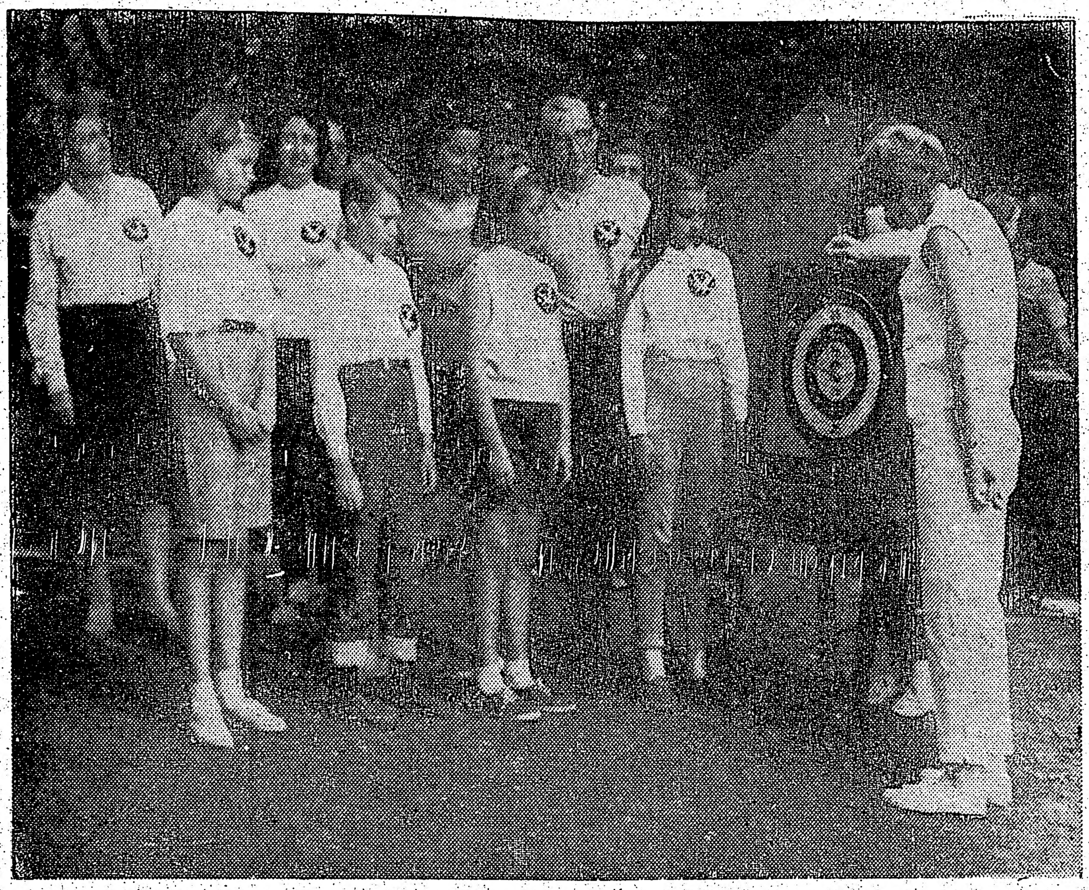

Vanadzēni ar nodarbību vadītājiem Ziemeļkalifornijas nometnē pārbauda trāpījumus šaušanā ar loku un bultām. Aizmugures rindā no kreisās — apvienības vanadžu priekšniece I. Blāķe, L. Sile, M. Stabule, A. Pluģe un T. Silis. Foto: E. Elstiņš

Ziemeļkalifornijas vanadzēnu nometnē

Kalifornijā nometņu laiks jau sācies. Tūlīt pēc latviešu skolu mācības gada nobeigumā, pirmie 4. jūnijā nometnē izgāja vanadzēni, aicinot līdz arī draugus ārpus DV organizācijas. Vanadzēniem iemīļota nometņošanas vieta ir Los Altos kalni Sanfrancisko pievārtē, kur pārnakšņošana iespējama kabīnēs vai teltīs. Ir plašas iespējas dažādām nodarbībām, sporta sacensībām un interesantiem kāpieniem kalnos. Prieku mazākajiem vanadzēniem sagādā arī tuvumā esošās lauksaimniecības kumeļi u. c. dzīvnieki.

Nometni, kurā piedalījās 66 dalībnieki, atklāja DV apvienības pr-ks E. Blumbergs, svētbrīdi vadīja māc. G. Kness-Knezinskis. Pēc tam risinājās nodarbības nometnes vadītāja E. Elstiņa izkārtojumā, pa grupu vadītājiem darbojoties G. Griezem, E. Stabulim, D. Lejniecei, A. Pluģei, A. Dūcei, J. Pružinskim un L. Skārdam.

Māc Kness-Knezinskis atklāj vanadzēnu nometni Ziemeļkalifornijā; sardzē pie karoga (no kreisās) E. Stabulis, L. Skārds un R. Pružinska. Foto: E. Elstiņš

Vakarā pie ugunskura daudzo priekšnesumu vidū seviški labi izdevās tautas pasakas „Vecais abrenieks" dramatizējums, kurā piedalījās vanadzēni M. Bluķis, I. Āva, I. Sile, M. Stabulis, S. Cebere, K. Vika, I. Cebere un J. Pružinskis. Nometnes ugunskura stāstā T. Silis vanadzēnus iepazīstināja ar latviešu tautas cīņām, kas vijas cauri gadsimtiem, aizstāvot savas zemes robežas, lai varētu dzīvot brīvībā. Viņš arī pastāstīja par apstākļiem, kādos dibinājās DV organizācija, lai brīvības cīņu turpinātu pret tagadējiem latviešu tautas apspiedējiem. „Jūs, jaunie vanadzēni, kas šai nometnē lepni pie savām krūtīm nesat šīs organizācijas nozīmi —. vanadzēni un raugāties uz brīvi plīvojošo Latvijas karogu, esat arī cerība Latvijas brīvībai nākotnē. Tādēļ jūs nekad nedrīkstiet aizmirst to, ka komūnistu vara šodien Latvijā tos zēnus un meitenes, kas iedrošinās tur dziedāt Latvijas himnu vai atraisīt brīvam plīvojumam Latvijas karogu, soda kā vislielākos noziedzniekus," bija ugunskura stāsta izskaņas vārdi. Pēc tam J. Lange rādīja filmu par dzīvi iepriekšējā gada vanadzēnu nometnē, bet pirms gulēt iešanas notika vakara junda pēc bij. Latvijas armijas tradicijām.

Nometnes nobeigumā vanadzēni par nometnes nodarbībās un sporta sacensībās gūtajām sekmēm saņēma grāmatas un cita veida balvas. Atsevišķi vērtēja aizvadītā gada sekmes latviešu skolu mācībās un piedalīšanos ārpusskolas sanāksmēs, sekmīgākajiem piešķirot balvās „Mazputniņa" gada abonementus, kurus saņēma I. Cebere, I. Sīle, K. Vika, A. Pružinskis, I. Elstiņa un M. Stabulis, bet jaunatnes žurnālu „Mēs" — A. Dūce, L. Grīsle, A. Sīlis, P. Gudrais un S. Adītāja.

Par nometņotāju ēdināšanu rūpējās vanadžu priekšniece I. Blāķe ar vanadzēm M. Stabuli, L. Sīli un E. Viku. T.

„Mēs teltī būsim piecas," priecājas Ziemeļkalifornijas DV apvienības organizētās vanadzēnu nometnes dalībnieces.
Foto: E. Elstiņš

SAV. VALSTIS

DETROITA

Kļūdas izlabojums: Detroitas chronikā LA 8. jūnija numurā pareizi jābūt: „Absolventu vārdā skolotājiem, vecākiem un sabiedrībai pateicās Arnis Krasts." P. Z.

BOSTONA

● Bostonā 1. jūnijā uz 60 mūža gadiem atskatījās Arnolds Janševics, kura šūpulis kārts Zemgalē, Vecauces pagastā. Gavilnieks pēc Latvijas valsts nodibināšanās ar lielu dedzību iesaistījās lauku dzīves saimnieciskos un kultūrālos pasākumos Jaunauces pagastā, ar saviem sasniegumiem savā saimniecībā un pagasta sabiedriskā dzīvē kļūdams pazīstams arī tālākos novados. Kā viens no pirmajiem lauksaimniekiem viņš kultivēja zālāju sēklas, par otru nozari izvēloties piena lopu audzēšanu. Bēgļu gaitās no Vācijas ieceļoja Minesotā, turpināja strādāt lauksaimniecībā, bet kopš 1955. g. dzīvo Bostonā un ir Līgas koŗa dziedonis, kā arī teicams daiļamatnieks ādas izstrādājumos. O. A.

NO ĶENGURA PERSPEKTĪVAS

Papildinot jau iepriekš rakstīto par Austrālijas latviešu 5. jaunatnes dienām Sidnejā, vēl interesanti atzīmēt dažus „sīkumus", kuŗus novērojis „Austrālijas Latvieša" korespondents D. Viņš pastāsta par adelaidiešu pārlatviskoto īru R. Bārkleju, kuŗš spēlēja Adelaides jauniešu teātrī: viņš „latviešu jaunatnes dienas savai īra dvēselei sajūt tuvākas nekā kādus īru svētkus". R. Bārklejs Austrālijā ieradies pirms 8 gadiem, neprotot, protams, neviena vārda latviski, bet tagad jau spēlē latviešu teātrī.

Turpat arī pastāstīts, ka latviešu jaunieši nevar izrunāt mīkstināto „ķ", izrunājot to kā „č", un A. Zariņš, atreferējot jaunatnes dienas „Austrālijas Latvietī", citā vidū raksta: „JD rādīja, ka visjaunākā maiņa, kaut greznos tautas tērpos tērpta, domas izteicca vieglākā ceļā — angliski. Pie tam šī bija latviešu jauniešu izlase, jo JD sabraukušie jaunieši ir tādi, kas grib būt kopā ar latviešiem un 99 proc. no tiem mājās sarunājas latviski. Šī parādība brīdināja, ka jādara kaut kas plānveidīgs, lai jauniešiem būtu lepnums un griba runāt latviski un iepazīt latvisko."

☆

Tūlīt pēc jaunatnes dienām, 28. maijā notika vēl viens ievērības cienīgs gadījums Austrālijas latviešu dzīvē — Adelaidē atklāja lielāko, krāšņāko un dārgāko latviešu sabiedrisko celtni ne tikai Austrālijā, bet arī vienu no lielākajām visā brīvajā pasaulē. Tā ir jaunā zāle pie latviešu nama Tālava, ar visām piedevām — fuajē, kafejnīcu, delikatesu veikalu u. t. t. Bez tam vēl augšstāvā iekārtotas 6 klases sestdienas skolai.

„Zāles atklāšanas ceremonija bija svinīgākā, kādu līdz šim esmu piedzīvojis," teica LAA prezidija pr-dis A. Dukāts, kad bija atgriezies Sidnejā no Adelaides, kur oficiāli atklāja jauno celtni. A. Dukāts it sevišķi pasvītroja faktu, ka zāles iesvētīšanu izdarījuši abi — katoļu un luterāņu mācītāji kopīgi, stāvot viens otram blakus. „Un abi runāja tā, ka man vairs neatlika nekā, ko teikt," piebilda Dukāts. Bet, pēc „Austrālijas Latvietī" rakstītā, tomēr izrādās, ka A. Dukātam tomēr vēl atlicis ko teikt, jo viņš ir pateicis pat to, ka „būt latvietim ir privilēģija, ne pienākums".

Pēc oficiālās atklāšanas daļas bija vēl vairāk nekā stundu ilgs uzvedums „Ai, tēvu zeme skaistā!" Visi, kas šo uzvedumu redzējuši, to atzīst par „vienkārši brīnišķīgu". Par tā sagatavošanu pateicība pienākas divām dāmām — M. Biezaitei un Z. Svennei — un vienam kungam — diriģentam K. Svennem. Uzvedumā piedalījās koris, orķestris, solisti un aktieŗi. Uzveduma pamatā — Brīvības pieminekļa un Brāļu kapu temats, savīts no tautas dziesmām un latviešu dzejnieku un komponistu darbiem.

Svētku dalībnieku skaitu vērtē uz 900.

Jāatzīmē vēl kāds ļoti nozīmīgs fakts: Adelaides 3000 latvieši savu 65.000 dol. dārgo celtni uzcēla 3 gados, pie tam vienīgi ar pašu naudu un darbaspēku. Bankas piešķirtais 12.000 dol. aizdevums palicis neizmantots. Šai ziņā no Adelaides tautiešiem citos latviešu centros,— ne tikai Austrālijā vien,— būtu daudz ko mācīties. Pie reizes var arī pieminēt, ka gadskārtējās DV un LAA ziedojumu vākšanas akcijās adelaidieši vienmēr devuši procentuāli vairāk nekā latvieši kuŗā katrā citā centrā. Adelaidē arī darbojas lielākā latviešu sestdienas skola Austrālijā, kas labi apgādāta; tagad tai arī katrai klasei piemērotas telpas.

Ar Adelaides zāles atklāšanu latviešiem Austrālijā tagad jau ir 3 lielas sarīkojumu zāles — Sidnejā, Melburnā un Adelaidē, bet savi nami arī Brisbanē un Pertā.

☆

Sidnejas latviešu teātris kļuvis 15 gadu vecs. Par to „Austrālijas Latvietī" pastāstījis viens no teātŗa dibinātājiem un, varbūt, visaktīvākajiem darbiniekiem — Spodris Klauverts. No šī raksta (ar daudzām fotografijām) arī uzzinām, ka Sidnejas latviešu teātŗa paspārnē „dzimuši 3 liela stila pasākumi — kultūras dienas ((1951. g.), rakstnieku dienas (1960. g.) un teātŗu festivāls (1961. g.)".

Man bija laime redzēt pirmo šī teātŗa izrādi — M. Zīverta drāmu „Tīreļpurvs", kuŗu tagad atceroties, jāpriecājas par teātŗa augšanu visos virzienos aizvadītajos 15 gados.

☆

Melburnā latviešu studenti debatējuši par to, vai viņi atgrieztos atbrīvotajā Latvijā. Bija dažādi ieskati, kā jau debatēs, bet interesantākais ir fakts, ka studenti sprieduši, ka no latviešu vecās paaudzes nebūtu daudz braucēju, jo lielākā daļa tagad esot omulīgi iekārtojušies. Atgrieztos tikai daži vecākās paaudzes ideālisti. Vai studentiem taisnība? Ed. Šm.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Sabiedriskais darbinieks R. Turks Ņujorkā nosvinēja 60 mūža gadu jubileju. Neliels draugu pulciņš 11. jūnijā bija lūgts DV namā Kvīnsā, kur ar runām pie vakariņu galda atskatījās uz jubilāra veikumiem. R. Turks pašreiz ir Ņujorkas latviešu biedrības vicepriekšsēdis, piedalās kā delegāts Ņujorkas latviešu organizāciju padomē, ir vairāku organizāciju biedrs un darbojas saimnieciskos pasākumos.

ELIZABETE

● Elizabetes-Ņuarkas latviešu ev.-lut. draudzes mācītājs Ansis Kiršfelds kā draudzes pārstāvis kopā ar DV apvienības Ņudžersijā pārstāvi Alfrēdu Medni 9. jūnijā apmeklēja Ņuarkas pilsētas vecāko H. J. Adonizio un iesniedza rakstu par 14. jūnija deportācijām Latvijā. Pilsētas vecākais proklamēja 14. jūniju par latviešu tautas sēru dienu Ņuarkas pilsētā; attiecīgs liels uzraksts dekorēja arī pilsētas valdes namu. Tā pati delegācija, piedaloties arī DV pārstāvei N. Kopānei, ieradās arī pie Elizabetes pilsētas vecākā T. J. Dana, iesniedzot līdzīgu rakstu. Arī T. J. Dans proklamēja 14. jūniju par latviešu tautas sēru dienu Elizabetes pilsētā. V. N.

KOLORADO SPRINGA

● Tālus ceļus izstaigājuši, 15. februārī parakstītie ALAs goda raksti skolotājiem 4. jūnijā nonāca Kolorado Springā. Tos atveda Denveras latviešu skolas vadītāja Alma Januma draudzes mācītāja pavadībā. Viņa goda rakstus no ASV rietumu apgabala skolu referenta T. Sīļa bija saņēmusi latviešu skolotāju konferencē 30. aprīlī. Kolorado Springā goda rakstus saņēma Ilga Strausa, Antra Bērziņa, Ansis Bērziņš, Rozālija Sade un Edmunds Zirnītis.

Kuriozs bija anachronisms sievu uzvārdos: Antrai Bērziņai un Rozālijai Sadei goda raksti bija izrakstīti vēl ar „meitas" uzvārdiem kā Plūdonei un Timermanei... Goda rakstus parakstījis ALAs centrālās (c..ar lielo burtu) valdes priekšsēdis P. Lejiņs. Šī latviskā paraksta dēļ vien (n un s bez mīkstinājuma, bet i un j bez punkta) latviešu valodas skolotājam kaunā jānosarkst un jānolaiž rokas.

● Brīvmākslinieces V. Delles-Grāvītes klavierstudijas audzēkņu koncerti notika četros sarīkojumos: 1., 15., 22. maijā un 5. jūnijā Daiļo mākslu namā. Apm. 70 audzēkņu vidū koncertos piedalījās arī divi latvieši — Anda Zirnīte un Visvaldis Jaunarājs. Šais pavasaŗa koncertos programmā bija audzēkņu dueti un kvarteti.

● Latviešu skolas mācību gada nobeigums ar skolas 4. izlaiduma aktu notika 11. jūnijā. Skolu šogad beidza Kristīne Bērziņa, Anda Zirnīte un Brigita Žīgure, kas saņēma apliecības, grāmatas, dāvanas un ziedus no organizācijām, skolotājiem un labvēļiem. Skolas bērni rādīja Jāņa Ezeriņa „Paraugstundu" un dziedāja tautas dziesmas. E. Z.

KALAMAZŪ

● Grand Rapidu latviešu draudzes lauku īpašumā Mežvidi, kas atrodas pusceļā starp Kalamazū un Grand Rapidiem, 5. jūnijā notika Kalamazū Jelgavas skautu un Gaujas gaidu vienību gadskārtējie pavasaŗa svētki, kuŗos ieradās sevišķi kupls apmeklētāju skaits. „Mājastēvu' viesmīlīgā uzņemšana lika veidoties sirsnīgai sadraudzībai, kādu Mežvidos varēja vērot pirmo reizi. Vecākā paaudze no Kalamazū apskatīja un izteica apbrīnu par Mežvidos tik īsā laikā paveikto darbu. Sarīkojumu, kuŗā bez Kalamazū ļaudīm bija pārstāvji arī no Grand Rapidu un Detroitas skautiem un gaidām, ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Piebalgs, bet atklāja vienības pr-ks A. Lode. Uzrunu teica vecāku padomes pr-dis J. Zuika, par gaidu darbību stāstīja novada pr-ce G. Sīka, bet par skautiem ASV jendas pr-ks A. Artmanis un novada pr-ks A. Ozols no Detroitas. Apsveica Detroitas vienības pr-ks Fr. Sīpols, Grand Rapidu gaidu vadītāja V. Mežule, no Kalamazū latviešu draudzes V. Miķelsons un Grand Rapidu latviešu draudzes pr-ks O. Jirgensons. Guntiņas un skauti saņēma balvas, notika gaidu un skautu sagatavoti priekšnesumi. Bija arī loterija par labu skautu-gaidu darbībai.

● Latviešu biedrības rīkotajā aizvesto pieminas aktā 12. jūnijā par šī baigā notikuma nozīmi mūsdienās runāja K. Sventeckis no Indianapoles, bet deklamācijas skandēja A. Kaugars (paša darbus) un H. Sildega (J. Medeņa darbus). Aizvesto piemiņai veltīti dievkalpojumi notika 14. jūnija vakarā abās Kalamazū latviešu baznīcās.

● Latviešu mednieku-makšķernieku kluba eksternajās šaušanas sacensībās 4. jūnijā kluba šautuvē inž. V. Grīviņa lauksaimniecībā piedalījās 82 dalībnieki; no tiem 21 no Kanadas. „Šīs bija lielākās un plašākās sacensības kluba pastāvēšanas laikā; jo sevišķs prieks par draugiem no Kanadas," izteicās kluba sekretārs V. Rinkušs. Sacensības atklāja kluba pr-ks A. Tralmaks, sveicienus no Toronto kluba teica pr-ks Dr. P. Bārdiņš, bet no Hamiltonas — Z. Upīte. Uzrunu teica kluba goda biedrs V. Grīviņš, kuŗš nodeva arī balvas uzvarētājiem. Sacensības ievadīja agrā rīta stundā, bet pabeidza pievakarē. Uzvarētājus paziņoja vakara sarīkojumā: šaušanā ar mazkalibra šauteni — 1. V. Lenšs (Kal.), 2. N. Ozoliņš (Ham.), 3. R. Benders (Kal.); jaunatnei — 1. I. Lenšs (Kal.)un 2. M. Lenšs. Māla baložu šaušanā 1. V. Krauklis (Ham.), 2. A. Āboliņš (Tor.), 3. R. Mierkalns (Ham.); dubultbaložu (12 pāŗi) šaušanā — 1. A. Āboliņš (Tor.), 2. R. Mierkalns (Ham.), 3. A. Tropiņš (Tor.); pīļu (3x5) šaušanā — 1. E. Abermanis (Kal.), 2. J. Kupsis (Kal.) un 3. V. Rinkušs (Kal.). Vakara sarīkojums bija pulcinājis vairāk nekā 200 viesu. To ievadīja kluba pr-ks A. Tralmaks, pasniedzot kluba dibinātājam J. Strautkalnam piemiņas balvu sakarā ar 65 mūža gadiem. Priekšnesumus sniedza Čikāgas Piecīši. Par mednieku-makšķernieku šā gada karalieni ievēlēja lansingieti Birutu Rozentāli, bet par galma dāmām — Ināru Kazeku un Ausmu Melnūdri. Brieža cepeti un pildītās līdakas ātri izpirka.

● Spēcīgā viesuļvētra 9. jūnijā, skardama Kalamazū apkārtni, nodarījusi postījumus arī Kalamazū latviešu vasarnīcām, kuŗas atrodas ap 30 jūdžu attālajā Long ezera krastā. Visvairāk cietusi J. Strautkalna māja, kuŗai uzgāzti lieli koki, ielaužot jumtu. Cilvēki nav cietuši.

Trīs draudzes uz sadarbības ceļa

Divu Ņudžersijas un lielās Ņujorkas latviešu draudžu vidū sākusi veidoties ciešāka sadarbība. Ierosme tam nākusi no Ņudžersijas draudzēm, un daudzi domā, ka tam pamatā notikušās pārmaiņas draudžu vadībā.

Ņudžersijā darbojas divas draudzes: Elizabetes-Ņuarkas, kuŗas dievkalpojumi notiek Ņuarkā un dažreiz Oranžā (domāts Oranžā tos vairs neturpināt) un Leikvudas draudze ar dievkalpojumiem Leikvudā un Ņubransvikā. Abas draudzes gatavojas iegādāties vai celt savas baznīcas. Daļa Ņudžersijas latviešu pieder pie Ņujorkas latviešu draudzes, kas izveidojusi atsevišķu Ņudžersijas rajonu, bet dievkalpojumi notiek neregulāri Oranžā. Visām trim draudzēm ir svētdienas skolas.

Neviens nav liedzis Ņudžersijas latviešiem izvēlēties, pie kuŗas draudzes piederēt. Tā bija radies pat stāvoklis, ka lielākas ģimenes piederīgie sastāvēja katrs savā draudzē. Nevarēja gan teikt, ka šo trīs draudžu attieksmes būtu naidīgas, bet par draudzīgām tās arī nevarēja apzīmēt. Tagad no Ņudžersijas draudzēm nācis priekšlikums attieksmes izveidot normālākas.

Vajadzētu sadarboties dievkalpojumos, lai katrs dažādo draudžu loceklis varētu apmeklēt tuvāko vai izdevīgāko. Līdz šim Ņuarkas vai Leikvudas draudzes piederīgie „miļā miera labā" izvairījušies piedalīties Ņujorkas draudzes dievkalpojumos, kaut dažreiz tie notikuši gandrīz vai kaimiņos. Sadarbošanās priekšlikums paredz, ka vēlami arī kopīgi dievkalpojumi ar visu trīs draudžu mācītāju piedalīšanos. Par tādu varētu izvērsties 18. novembŗa dievkalpojums. Kopīgā kolekte būtu nododama kopīgam nacionālam mērķim.

Svētdienas skolas būtu visu trīs draudžu kopīga lieta. Vecāki izvēlētos skolas saviem bērniem, un svētdienas skolās būtu iesaistāmi arī ārpusdraudžu bērni. Vecāki būtu apmeklējami mājās, lai aicinātu bērnus sūtīt skolā. Vēlama arī visu trīs draudžu kopīga Ziemsvētku eglīte ar bērnu priekšnesumiem. Tāpat visām trim draudzēm būtu jāatbalsta Ņujorkas draudzes bērnu vasaras nometne Katskilos ar darbu un līdzekļiem. Ierosināts arī dievkalpojumus izziņot no kanceles visām trim draudzēm, kā arī apmainīties ar draudžu ziņu izdevumiem. Turpmākos ierosinājumos paredzēts apskatīt kopīga latviešu kapu nodalījuma iekārtošanas iespējas Ņudžersijā, arī kopīga svētdienas vidusskola.

Tādi pagaidām ir priekšlikumi, kas apskatīti visu trīs draudžu pārstāvju apspriedē. Par to pieņemšanu lems tuvākajās nedēļās. Vērojot līdzšinējās sarunas, nevar būt šaubu, ka šos priekšlikumus pieņems un visām trim draudzēm radīsies sirsnīgas kaimiņu attieksmes. Tagad ir pamats arī cerēt, ka Ņudžersijas Priedainē nerīkos bērnu svētkus tai pašā dienā, kad Ņujorkas draudze rīko skolu izlaidumu, kā bijis pēdējos gados. Ar sirsnīgām kaimiņu attieksmēm būs ieguvušas visas trīs draudzes. —be

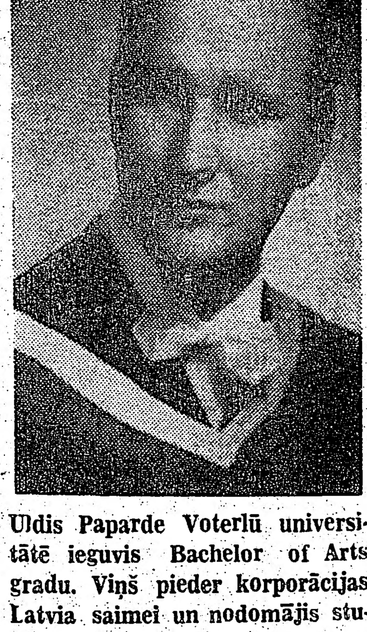

Uldis Paparde Voterlū universitātē ieguvis Bachelor of Arts gradu. Viņš pieder korporācijas Latvia saimei un nodomājis studijas turpināt.

☆ R. Rudzāta, Austrālijā, sadarbībā ar kollēgām atklātā viela, kas varētu būt noderīga asins vēža jeb leukēmijas ārstēšanā, nosaukta par tylocebrinu. Pārbaudes ar augu šūnu kultūrām, kā arī pie dzīvniekiem jau veiktas; pašlaik jaunais medikaments tiek lietots klīniskā ārstēšanā, pārbaudot tā iedarbību uz cilvēkiem. Tylocebrins iegūts no kāda Kvīnslendas mūža mežos atrodama staipēkņa un tā iedarbība pret leukēmiju pārbaudēs izrādījusies spēcīga.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTĪ ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Coxwell: Atsevišķa divstāvu 8 istabu dubultķieģeļu māja, centrālapkure, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāža. Kopējā cena $17.500,-, iemaksa $3.500.-.

Danforth — Broadview: Atsevišķa divstāvu māja, moderna apkure, 2 vannas istabas, 2 virtuves. Kopējā cena $15.900.-, iemaksa $2.500.-. Atlikums uz vienu atklātu 10 g. obligāciju.

Avenue Rd. — Delorain: Atsevišķs 5 istabu bungalovs, moderna apkure, garāža. Kopējā cena $16.500.-, iemaksa $3.500.-. Atlikums uz vienu atklātu 10 g. obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Augusts Nopūta

Kāzas Pigbridžā

SEKSĪGAS BILDES PIEMĀLĒ JIS GUNTIS SUKSE

Jūlijs Taisnība baudīja piektdienas vakara mieru. Nedēļas darbs bija nolauzts, sieva veikalos, bet Liliana un Viktorija savās istabās augšstāvā tāpat vien darīljās. Vārdu sakot, — bija labi. Nedēļā sakrājās daudz lasāmā: avīzes, žurnāli, „Pigbridžas Vēstnesis", „Bēru Kases Ziņotājs", vēstules un Pigbridžas Biedrošanās Biedrības pēdējās sēdes protokols. Te darba līdz pusnaktij. Jūlijs Taisnība novilka kurpes, noņēma kaklasaiti, uzvilka adīto kamzoli un sāka strādāt.

Augšstāvā Lilianas istabā skanēja radio; Viktorija, savukārt, bija iedarbinājusi skaņu plašu atskaņotāju. Jaukdamās un cīnīdamās skaņas vēlās pa kāpnēm lejup, bet troksnis Taisnību netraucēja; galvenais — miers un satieība. Bet ar ko cilvēks plēsīsies, ja viens pats istabā? Apmierināts ar sevi un likteni, Taisnība iegrima darbā.

Taisnības kundze atgriezās īsi pirms desmitiem. Parasti viņa no piektdienu vakaru iepirkšanās atgriezās nogurusi un neruniga, bet šoreiz jauno ziņu sprūdija vaļā jau pie durvīm.

— Pluškit, — viņa sauca jau priekšnamā, — es satiku Kankariņa kundzi!

— Okē, — Taisnība atņurdēja; Kankariņa kundzi viņš pazina — nebija nekas īpašs.

— Okē, okē! — Taisnības kundze mēdījās, — Vai tas viss, ko proti? Bet vai tu maz zini, ko Kankariņa kundze man pastāstīja? Par sava bērna laimi tu nekērī?

Taisnība salocīja „Bēru Kases Ziņotāju": šovakar lasīšanai, acīm redzot, bija gals.

— Jā?

— Kankariņu meita precas! Sī? — Taisnības kundze, kažoku nogērbusi, atsliga krēslā. — Un zini, ar ko? Ar Džoniju. Ar John Jackson.

—Tā gan? — Taisnība atdzīvojās. — Tad jau gan Kankariņam pašam krenķi. Bet to tam drabiņam vajadzēja: kam neziedoja zirga iegādei vasaras nometnei? Trūka tautiskās apziņas. Tas tagad atspēlējas.

— Skūpid! — Taisnības kundze vīra garaspējas nekad nebija vērtējusi pārāk augstu. — Vai tev paša bērns nemaz nerūp? Tev tikai — tautiskā apziņa…

— Kāds manam bērnam sakars ar Kankariņu metitas precībām? — Taisnība nesaprata.

— Pirmkārt: Kankariņu Rozīte tagad apprecēsies pirms Lilianas. Otrkārt: Džeksonu Džonijs!

Taisnība centās, bet nespēja izdomāt, kāpēc Džeksonu Džonijs būtu kāda īpaša balva precību drudzī iekļuvušām meitenēm. Džonijs bija kārtīgs zēns, bet tādu nebija mazums.

—Džonijs, Džonijs… Kas tur sevišķs? Būtu vismaz skolas beidzis. Dzird, ka tagad staigājot, sauso raugu pārdodams.

— Sausais raugs! Šodien cilvēks pārdod raugu, rīt automobiļus, bet parīt, varbūt, mājas. Kāda tam nozīme? Bet Džonijs ir sešas pēdas četras collas, un Rozītei vis nebūs mūžs jānostaigā ar muciņu blakus, — Taisnības kundze ļāva ne visai laipnam skatienam pārslīdēt vīra vēderiņam. — Rozītei būs vīrs kā ozols. Bet visvairāk mani kremt, ka Kankariene tagad tavas vainas dēļ varēs lielīties, ka šās meita pirmā pie vīra tikusi.

— Mana vaina? Vai lai es būtu skrējis kā koku brāķeris ar collštoku Lilianas boifrendus mērīdams? Tavs tēvs arī vis mani nemeklēja. Tu pati mani noskatīji.

— Pluškit, nerunāsim par pagātni. Tā ir trimdas negatīvā puse, — mēs pārāk daudz rakņājamies pagātnē. Runāsim par tagadni. Ja tu mūsu bērnam par katru boifrendu nebūtu džinkstējis ausīs: ārzemnieks, ārzemnieks, — Lilianai jau sen būtu bijis ir šauers, ir vedings, un tad vis tāda Kankariene nevarētu staigāt, degunu pacēlusi: mana meita braide, mana meita braide! Pfī!

— Un kas tev tiktu no ārzemnieka znota? Ne tu varētu sarunāties ar viņu, ne ar mazbērniem.

— Kā sarunājās Biezuma mazbērni? Abi skaidri letiņi, bet kas no bērniem? Un to es tev, Pluškit, saku: nebūs vairs nekādas diskriminācijas, bet Liliana ņems pirmo, kas nāks; lai tas anglis, francūzis vai letiņš. Es savam bērnam neļaušu kļūt par apsmieklu.

Nākamajās nedēļās Taisnības kundze attīstīja rosīgu darbību. Gandrīz katru dienu viņa rīkoja kafijas pazīstamām dēlu mātēm. Tā kā Pigbridžas latviešu vidū tādu bija maz, tad Taisnību mājā drīz vien izskatījās kā Apvienotajās nācijās: McPotēto kundzei no viņus ielas sekoja Mrs. Pumpernikel no otra stūra, un Zilbersmita kundzi no stūra bodes nomainīja Mrs. Kaputson, kuras vīrs gan iestājās partijā, bet vēlēšanās par kandidātu tomēr nelaida.

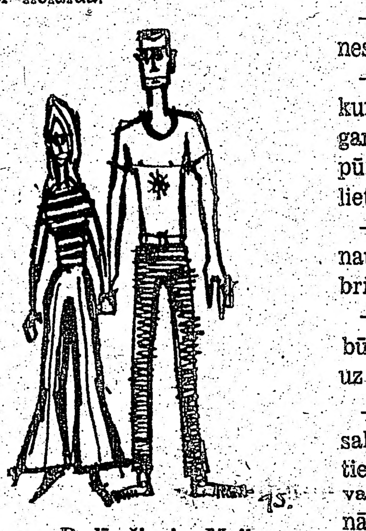

— Dedi, šis ir Maik.

Sievas aktivitāte meitas brūtgāna sagādē Taisnību pašu sāpināja. Viņam nebija aizspriedumu ne pret skotiem, ne vāciešiem, un pie Zilbersmitiem viņi jau gadiem pērtiku „ņēma uz grāmatiņas", bet izredzes dabūt ārzemnieku znotu Taisnību jūtīgajā dvēselē plēsa dziļu, sāpīgu rētu. Tāpēc viņš acis vien ieplēta, kad Liliana kādā dienā pieveda gaišmatainu jaunekli zilām acīm un skaidrā latviešu valodā iepazīstināja:

— Dedī, šis ir Maik. Mans boifrend. Maik Bundsin.

Taisnība neticīgi skatījās jaunajā Apolonā.

— Vecā Bundžiņa Miķelis?

— Šūr! — Maiks parāva kreiso uzaci uz augšu. — Es tev pazīst. Tu reiz bij Pigtaun priekš vien spīč.

— Maiks tagad ir transferēts uz Pigbridž, — Liliana paskaidroja. — Maiks ir pie Haidro.

Ar šo brīdi Taisnība divtik rūpīgi uzmanīja Lilianas gaitas. Vecā Bundžiņa dēls! Vai bērnam lielāku laimi varēja cerēt? Bundžiņš — Pigtaunas sabiedriskās dzīves balsts un pamats! Tas pats, kas viņš, Taisnība, Pigbridžā. Tā būtu divu trimdas pamatģimeņu apvienošanās. Kas tas būtu par tematu kāzu mielasta galda runai!

Bet laikam tomēr tur nekas neiznāca. Sievas rīkotās kafijas gan bija mitējušās, sievieši paši kļuvuši tramīgāki, bet tas, liekas, bija sakarā ar pavasari. Miķeļa te vairs neredzēja. Pāris reižu viņš ienāca, pagorījās, izgaidījās Lilianas, bet tad atkal aizgāja. Taisnību atkal pamazām pārņēma pesimisms. Bet tad viņš kādu vakaru, gultā iegājis, saņēma dūšu un noprasīja sievai:

— Paklau, ē… cik tur tā lieta, sacīt… kā tur īsti, tā sakot… ko?

— Kāda lieta?

— Ar Miķeli. Lilītei ar Miķeli. Vai tur kas… ē… ko?

Sieva izņēma no matiem lieko kodeļu, izpurināja un nolika uz galdiņa

— Oh, tie ir engēdžed.

Taisnība uztrūkās gultā sēdus.

— Un kāpēc man to neviens nesaka?!

— Vai tu prasīji? — Taisnības kundze nevainīgi jautāja. — Ir gan tēvs! Mums jau gandrīz viss pūrs kopā, bet šis — cik tālu tā lieta!

— Kas par pūru? Kur tu ņēmi naudu? — Taisnība sāka apjaust briesmas.

— Kas te runā par keš? Keš būs vajadzīgs kāzām. Pūrs iet uz čārdžkaunt.

— Bet kāpēc man neviens nesaka? — Taisnība turpināja gausties. — Vai tu nedomā, ka es varētu trieku dabūt, ja kādā dienā Miķelis man uzsistu uz pleca un teiktu: sievastēvs?

— Kāpēc lai Maiks tevi sauktu par sievas tēvu? — Taisnības kundze sāka pīt papīrus matos. — Vēl jau viņš pats to nezina. Liliana viņam vēl nekā nav teikusi.

— Nav vēl solījusies?! Uz ko tad viņa gaida? — Taisnība uztraucās. Meitām jau piedienēja mazliet vilcināties un gražoties, bet tādas lietas pārāk garumā vilkt arī nedrīkstēja.

— Uz bildinājumu.

— Ko?! Un jau pērkat pūru? Bet ja nu viņš nemaz nebildina?

— Pluškīt, šatap. Tādās lietās vīrieši nekā nesaprot. Tu tikai sarunā uz trešo jūlija sestdienu viesnīcu kāzu mielastam.

— Viesnīcu, ja pat brūtgāns vēl nezina, ka saderinājies!…

— Nevorī. Nāks laiks, kad arī viņš uzzinās. Un pār visām lietām — tu nevienam to nesaki: mēs ar Lilīti to gribam kā surpraiz. Kankariņi kāzas nolikuši uz pirmo augusta sestdienu, bet, ja dabūs zināt par Lilīti, tad var vēl pārcelt uz agrāku dienu. Bet es gribu, lai Lilīte tiek pirmā.

Vārdu sakot, — bija labi…

Skaidiena

Tā kā titulu piešķiršana ir ļoti lēts prieks un nevienam ēst neprasa, trimdas apstākļos tā kļuvusi ļoti izplatīta: katru, kas pamērcē otu krāsā, sauc par mākslinieku, katru, kas daktilu prot atšķirt no trochaja, sauc par dzejnieku (daktils: tamtatā, tamtatā; trochajs: tamtā, tamtā); katru, kas kaut vai rotētā technikā publicē īsstāsta fragmentu, sauc par rakstnieku.

Tas pārņemts no frančiem: pirms de Golla valdīšanas Francijā ministru kabineti mainījās gandrīz vai katru otru nedēļu, varētu teikt: vienu dienu valdību sastāda, nākošā to nogāž. Taču ieceltie ministri par vienas dienas darbu valstij savu lepno ministra titulu paturēja līdz pat mūža beigām. Viesībās, rautos, referātos un presē viņus vienmēr uzrunāja un vēl tagad uzrunā:

„Ļoti godājamais ministra kungs."

☆

Ja šodien kāds domā, ka mēs pārāk bieži rīkojam atceres, jubilejas un rautus, lai paskatāmies žurnāla „Domas" 1929. gada 7. numurā, kur kāds Alfa sūdzas: „Nekur pasaulē nav tik daudz dancots, līksmots un rautots kā taisni šovasar Latvijā." Tālāk minēts, ka „rekorda cipars svētkošanā pieder dažādām karaspēka daļām, bet it sevišķi provinces aizsargiem" un „agrāko laiku slavenie izbaļļotāji pažarnieki tagad nobīdīti kaut kur skatuves malā." Rakstītājs vēl piemin, ka „svētkošana un bungu rīboņa ar visādiem jandāliņiem dimd pāri visai Latvijai — no Rīgas līdz Zilupei, no Liepājas līdz Valkai."

Nav brīnums, ka satīriķis Dr. Orientācijs, ar monokli acī novērojis mūsu veicīgās izdarības, konstatēja (1923. gadā): „Mums ir tik daudz jubilāru, ka mūsu paaudze ar jubilejām pilnīgi nodrošināta!" Lielā sajūsmā viņš turpināja: „Es paceļu savu roku (ne tukšu, bet ar pilnu glāzi) pāri jūsu galvām un saucu: slava tam, kas pirmais izdomājis jubilejas! Atzīmēsim viņa nemirstīgo piemiņu un svinēsim nākošā svētdienā šī nepazīstamā jubileju!"

Ja Dr. Orientācijs vēl šodien būtu mūsu vidū, viņš, droši vien, sacerētu rindiņu: „Kas grib dzīvot vienos priekos, tas lai stājas trimdiniekos."

Vecais Indriķis

AR VARU . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

Ar saimniecisku saprātu lēšot, viss būtu vienkārši. Amerikas imperija neatmaksājas, tā prasa nemitīgus milzīgus kapitāla ieguldījumus, nedodama nekādas cerības ieguldīto kādreiz saņemt atpakaļ, nemaz nerunājot par to, ka tā varētu kaut ko nopelnīt. Tāds neizdevīgs kapitāla ieguldījums vienkārši jāizbeidz kā pašam ieguldītājam neizdevīgs. Kā nevienai citai valstij pasaulē, ASV bruņošanās izdevumi aizņem ap 60% no valsts budžeta (tiešā summa ir 50—60 biljonu gadā). ASV pašu aizsardzībai pietiktu ar 10—12 biljoniem. Tātad, 30—50 biljonu katru gadu izdod tādas imperijas uzturēšanai, kas saimnieciski nes tikai zaudējumus.

Taču nav nekāda pamata pieņemt, ka ASV ārpolitikas pamatā bijuši vai būs paredzamā nākotnē saimnieciski aplēsumi. Neviens cilvēks un neviena valsts nav ar saimniecību vien nodarbināti. Cilvēku psicholoģija ir sarežģītāka un valsts politika tāpat. Par spīti drudžainajam darbīgumam Amerikas iedzīvotāji nav peļņas kāri. Patiesībā tos daudz vairāk reibina naudas izdošanas prieks. Tā nu arī valsts pati ar milzīgiem izdevumiem pērk lielas imperijas pārvaldīšanas izpriecu.

Imperijas sairšanu tādēļ nevar aplēst no saimnieciskā viedokļa, tajā daudz vairāk darbosies līdz psicholoģiskie varas un mazvērtības kompleksi.

Jautājumā var pavērties dziļāks skatījums, ja pārbauda, kā gan bija iespējams, ka militāri nenoturamā un neaizsargājamā imperija varēja rasties un 20 gadu plesties plašumā.— Tas bija iespējams straujo pārveidību posmā, kad saira divas citas imperijas (Anglijas un Francijas) un ASV izplešanās centieniem nelika šķēršļus un pat sniedza atbalstu Pad. savienība, kas savukārt ar amerikāņu atbalstu paplašināja pati savu imperiju. Aiz pavisam citāda propagandas aizsega ASV un Pad. savienība savstarpēji garantēja viena otras ieguvumus. Ja šādas savstarpējas garantijas būtu nodrošināmas arī turpmāk, tad abas imperijas varētu mēģināt pastāvēt tālāk. Bet — tām arī jāsairst reizē, ja tās nevar viena otru atbalstīt.

Ne vienai, ne otrai valstij nav pietiekami daudz karaspēka, lai spētu līdzšinējos ieguvumus paturēt, kur nu vēl lai tos paplašinātu. Bet abām ir kaut kas cits — milzīgs atomieroču pārsvars. Arī ar to gan nevar nekā iegūt, bet toties ārkārtīgi daudz izpostīt. Tā kā abās valstīs varas kompleksi ir pārsvarā pār praktiskiem aplēsumiem, tad notikumi pasaules vēstures skatuvē var izvērsties vēl nebijušā traģēdijā.

Redakcijas piezīme: Rakstā izmantoti ASV preses materiāli, kas skaidri liecina, kādā virzienā arvien vairāk cenšas iespaidot sabiedrisko domu.

FILATELIJA

2. BALTIEŠU FILATELIJAS UN NUMIZMATIKAS IZSTĀDE TORONTO

Izstāde, kuru organizē ar Baltijas tautu federācijas Kanadā atbalstu, notiks š.g. 22. un 23. oktobrī lietuviešu draudzes telpās Toronto, 1021 College St. Izstādes komiteja darbosies šādā sastāvā: priekšsēdis M. Zichmanis, viņa palīgs V. Matulaitis, sekretārs E. Raids, kasieris E. Alberings, locekļi A. Dilkus un H. Blums. Izstādei izraudzīti šādi klāstu temati: 1) Baltijas tautu kopība; 2) Igauņu, latviešu un lietuviešu nacionāli temati; 3) Speciāli temati, kas neattiecas uz kādu noteiktu valsti; 4) Numizmatika.

Izstādē varēs piedalīties visi baltiešu filatelisti, kas dzīvo Toronto un apkārtnē. Jauniešus iedalīs atsevišķā klasē. Dalībniekiem pie izstādes komitejas locekļiem jāpiesakās līdz 1. oktobrim. Izstādes komitejai tiesības noraidīt eksponātus, kas dažādu iemeslu dēļ neatbilst prasībām. Paredzētais logatu skaits — 125 ar 6 standarta lieluma albuma lapām katrā.

BALTIJAS FILATELIJAS KLĀSTI INTERPEX IZSTĀDĒ

(V) — Ņujorkā no 25.—27. martam notika 8. gadskārtējā starptautiskā izstāde INTERPEX 66, kuras lietuviešu filatelistu biedrības Ņujorkā izkārtotajā daļā ar Latvijas markām piedalījās Helēne Kļaviņa no Ņujorkas (markas uz kartēm un nepabeigtām naudas zīmēm) un P. Purviņš no Detroitas (aizsargiem veltīti izdevumi). A. Vēveris piedalījās ar Latvijas Sarkanā krusta markām. Lietuvietis J. Mulevičs izstādīja Lietuvas vēsturi pastmarkās, bet A. Ruzgas — pasta vēstures klāstu par Viļņas izdevumiem. Igaunis A. Lells, kas bija izstādījis dažādu valstu pirmās markas un to 100 gadu atzīmei veltītos izdevumus, ieguva sudraba medaļu, bet U. Veri par Igaunijas oficiālajiem izdevumiem izpelnījās bronzas medaļu. Pārējie saņēma izstādītājas lietuviešu biedrības sevišķas balvas. Atzīme par to ievietota nedēļrakstā „Stamp".

Par klāstu izvērtētāju bija aicināts arī LFA dalībnieks A. Petrēvics. Lietuvieši bija izdevuši zīmētu aploksni ar Baltijas valstu ģerboņiem un uzrakstu „2. United Baltic Philatelic Show INTERPEX 1966". Izstādes pēdējā dienā lietuviešu kluba sanāksmē piedalījās arī latvieši H. Kļaviņa, un B. Zutis. Še V. Nortons sniedza pārskatu par Lietuvas pirmajiem izdevumiem.

Tās pašas izstādes amerikāņu biedrības Society of Philatelic Americans izkārtotajā daļā bija redzams jaunieša U. Ziemeļa klāsts par cepelīnu markām, izpelnoties pieaugušo konkurencē atzinības apliecību. Lietuvietis J. Gudonis bija izstādījis klāstu ar tematu „Lietuvas nebaltās dienas".

LATVIETIS SARNIJAS IZSTĀDĒ

(V) — LFA biedrs A. Balodis 23. aprīlī piedalījies Sarnijā rīkotā izstādē ar motīvu klāstu par seniem Bībelē atzīmētiem instrumentiem, kas redzami uz markām.

GODALGA LATVIEŠU FILATELISTEI

(V) — Nedēļrakstā „Stamp", apskatot Mičigenas pastmarku krājēju kluba Detroitā gadskārtējo izstādi februārī, norādīts, ka trešo godalgu un ceļojošu balvu par labāko Latvijas klāstu, kas rādījis Rīgas zīmogojumus līdz 1918. gadam, ieguvusi Erna Alberinga.

JAUNAIS FILATELISTS — REDAKTORS

(V) — LFA jaunatnes nozares dalībnieks Ansis Veinbergs rediģē Garezera nometnes izdevuma jaunatnei veltīto daļu. Kādā numurā viņš ievietojis ziņu par nometnes vidusskolas skolēnu A. Freivalda, A. Veinberga un A. Revalda piedalīšanos starptautiskajā filatelijas izstādē Vašingtonā laikā no 21.—30. maijam.

PŪCESSPIEĢELIS

DZEJAS LIETPRATĒJI…

Ansis Sirmais savās regulārajās „Nedēļas piezīmēs" laikraksta „Austrālijas Latvietis (Nr. 826) slejās pastāsta šādu kuriozu gadījumu:

Literārajās pārrunās allaž ir daudz gudru galvu, kas spriež par dzeju un dzejniekiem. Melburniete Velta Saulīte, kuras darbi pa reizei parādās AL, nesen klausījās, kā pārrunātāji smagi kritizē viņas lasītu dzejoli. Bija visvisādi norādījumi, kas un kā V. Saulītei vēl jāmācās, un dzejoli par neko vērtīgu neatzina. Kad pēdējais runātājs „ņēma vārdu", V. Saulīte aizgāja blakustelpā, atnesa latviešu dzeju antoloģiju un no tās nolasīja ļoti populāra latviešu lirikas meistara labu dzejoli — to pašu, kuru iepriekš sanāksmē bija lasījusi kā savu darbu. Kritizētāji pēkšņi jutās neērti. Tā, protams, ir viņu darīšana, bet V. Saulīte saka: „Šī nebija gluži pirmā reize, kad šādā veidā izrīkojos, kāda atzīta meistara darbu nolasot kā savu, lai dzirdētu, kā pārrunu dalībnieki par to spriež. Kāpēc es to daru? Tā vislabāk redzu, par ko debatētāji īsti runā — par mani vai manu dzeju. Es arī zinu, cik saldi spriedumi būtu, ja lasītu kādu savu dzejoli, zem kura parakstīts, teiksim, Zinaīdas Lazdas vārds…"

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

18.—19. jūnijā — LNJAK 6 nedēļu nogales kursu 5. posms Toronto ar slēgtu līgošanu laukos.

25. jūnijā — pl. 6 vakarā Sidrabenē Līgosvētku sarīkojums ar B. Senkēvičas Jāņu lugu H. Miķelsona režijā; pēc tam deja.

25. jūnijā — pl. 7 vak. Mežciemā līgošana, ugunskurs un deja.

24. jūlijā — pl. 9 rītā bērnu svēt? ki Sidrabenē.

29. jūnijā — pl. 7 vakarā Sv. Jāņa baznīcā Martas Tūteres audzēkņu vakars.

30. jūnijā — pl. 7.30 vakarā Veras Keišas klasiskā baleta skolas audzēkņu vakars Bickford Park High School auditorijā— 777 Bloor St. W. pie Christie Street.

6 augustā — pl. 12 dienā DV Toronto nod. meistarsacīkstes šaušanā mednieku īpašumā Bērzainē.

20. augustā — DV Kanadā šaušanas meistarsacīkstes Bēzainē

24. septembrī — Ņujorkas koklētāju un dziesmu ansambļa koncerts DV Tronto nod. sarīkojums.

1. oktobrī — Daugavas Vanagu sarīkojums „Zelta dukāts Latvijai".

HAMILTONĀ

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „LATVIAN LITERATURE?"

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss. ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $....................

.... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

25. jūnijā notiks
Līgo svētk
Programmā: B. Sen
„PĒDĒJAIS
Piedalās: M. Bērziņa, A. Bencone,
K. Pavasars, A. Vītols, Ž. Zenti
pavadījumā, kā arī vietē
Režiju vada H. Miķelsons.
DEJA ar V. Griķa orķestri.
25. un 26. jūnijā turpat notiks m
IZSTĀD
Visa Sidrabenes territorija ir sarīkoj
Līgotājus kuplā skaitā saga

Lotus
792 BA
(pie
LE
• PUĶES • LATVIEŠU GRĀMATAS • SKAŅU
DZINTARS • KRISTALLS • PORCELĀNS •
KANADAS UN ASV LATVIEŠU DAIĻAMAT
IZSTRĀDĀJUMI
Ināra un Arvīds
Drīz jāņzāles vainagos vītīs,
un pakalnos jāņuguns spīgos:
jau brīnišķais Jāņu laiks tuvu,
kad sirdis var sasaukties — līgo!

AUSTRA ŠMIT
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto.

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKST
Zeltkales
Aldonas KIVLENI
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W.
Ont., tālr. 533—2887

ELZA PĒRKON
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana,
ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 8—5198, Toronto

A. EGLĪTIS — T.V RENT
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel.

AG ROTAS
A. GUG
ZELTKA
Darbnīcā — tel.
25 Moccasin
Don Mills,

ZIGFRĪDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SAL
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL.
viena tramvaja pietura rietumos no Lansd
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU
LIETIŠĶĀS MĀKSLAS ZSTRĀDĀJUM
• Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI.

MĒS IESPIEŽAM
• LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU
• VIZĪTKARTES
• DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZ
• KONCERTU PROGRAMMAS
• SARĪKOJUMU BIĻETES
• PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅA
• VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLO
• GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LA
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

ET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

Delorain: Atsevišķs 5 istabu bunga-
apkure, garāža. Kopējā cena $16.500.-,
. Atlikums uz vienu atklātu 10 g. ob-

ALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ
LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

AR VARU . . .

Jautājumā var pavērties dzi-
jāks skatījums, ja pārbauda, kā
gan bija iespējams, ka militāri
nenoturamā un neaizsargājamā
impērija varēja rasties un 20 ga-
du plesties plašumā.— Tas bija
iespējams strauju pārveidību
posmā, kad saira divas citas im-
perijas (Anglijas un Francijas)
un ASV izplešanās centieniem
nelika šķēršļus un pat sniedza at-
balstu Pad. savienība, kas savu-
kārt ar amerikāņu atbalstu pa-
plašināja pati savu imperiju. Aiz
pavisam citādā propagandas aiz-
sega ASV un Pad. savienība sav-
starpēji garantēja viena otras ie-
guvumus. Ja šādas savstarpējas
garantijas būtu nodrošināmas
arī turpmāk, tad abas imperijas
varētu mēģināt pastāvēt tālāk.
Bet — tām arī jāsairst reizē, ja
tās nevar viena otru atbalstīt.

Ne vienai, ne otrai valstij nav
pietiekami daudz kapeikas, lai
spētu līdzšinējos ieguvumus pa-
turēt, kur nu vēl lai tos paplašī-
nātu. Bet abām ir kaut kas cits
— milzīgs atomieroču pārsvars.
Arī ar to gan nevar neko iegūt,
bet toties ārkārtīgi daudz izpos-
tīt. Tā kā abās valstis varas
kompleksi ir pārsvarā pār prak-
tiskiem apsvērumiem, tad notiku-
mi pasaules vēstures skatuvē
var izvērsties vēl nebijušā traģē-
dijā.

Redakcijas piezīme: Rakstā iz-
mantoti ASV preses materiāli,
kas skaidri liecina, kādā virzienā
arvien vairāk cenšas iespaidot
sabiedrisko domu.

SPIEĢELIS

AS LIETPRATĒJI . . .

antoloģiju un no tās nolasīja lo-
ti populāra latviešu lirikas meis-
tara labu dzejoli — to pašu, ku-
ru iepriekš sanāksmē bija lasī-
jusi kā savu darbu. Kritizētāji
pēkšņi jutās neērti. Tā, protams,
ir viņu darīšana, bet V. Saulīte
saka: „Šī nebija gluži pirmā rei-
ze, kad šādā veidā izrīkojos, kā-
da atzīta meistara darbu nola-
sot kā savu, lai dzirdētu, kā pār-
runu dalībnieki par to spriež.
Kāpēc es to daru? Tā vislabāk
redzu, par ko debatētāji īsti runā
— par mani vai manu dzeju. Es
arī zinu, cik saldi spriedumi bū-
tu, ja lasītu kādu savu dzejoli,
zem kura parakstīts, teiksim,
Zinaīdas Lazdas vārds . . ."

ojumu kalendārs

30. jūnijā — pl. 7.30 vakarā Ve-
ras Keišas klasiskā baleta sko-
las audzēkņu vakars Bickford
Park High School auditorijā—
777 Bloor St. W. pie Christie
Street.

6. augustā — pl. 12 dienā DV
Toronto nod. meistarsacīkstes
šaušanā mednieku īpašumā
Bērzainē.

20. augustā — DV Kanadā šau-
šanas meistarsacīkstes Bēzainē

24. septembrī — Ņujorkas koklē-
tāju un dziesmu ansambļa kon-
certs DV Tronto nod. sarīko-
jums.

1. oktobrī — Daugavas Vanagu
sarīkojums „Zelta dukāts Lat-
vijai".

HAMILTONĀ

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un
draudzības dienas.

n LATVIJA AMERIKĀ
Street, Toronto 4, Ont.
laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
mēnešiem uz šādu adresi:

ri, čeku vai skaidrā naudā $
abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
evajadzīgo svītrot)
Paraksts
50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50
gadu.

25. jūnijā notiks gadskārtējie

Līgo svētki SIDRABENĒ

Programmā: B. Senkēvičas Jāņu uzvedums „PĒDĒJAIS VIESIS"

Piedalās: M. Bērziņa, A. Bencone, A. Cers, M. Kuze, J. Puriņš, K. Pavasars, A. Vītols, Ž. Zentiņš, Diždancītis A. Semenova pavadījumā, kā arī vietējo koru dziedātāji.

Režiju vada H. Miķelsons. Uzveduma sākums pl. 18.00.

DEJA ar V. Griķa orķestri. TRADICIONĀLĀ UGUNOŠANA

25. un 26. jūnijā turpat notiks māksl. J. ZUNTAKA GLEZNU IZSTĀDE.

Visa Sidrabenes teritorija ir sarīkojuma vieta. Ieeja $1.50

Līgotājus kuplā skaitā sagaida SIDRABENES PĀRVALDE

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.

Estd 1874

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153

Parkošana abās bēru mājās.

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU

US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas

sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

MOON LITE VILLA
Tel: Area code 705 887-5042
ROSEDALE, Ont., Kanada.

IZĪRĒJAMAS ISTABAS VASARNIEKIEM

BALSAMA EZERS ar neskaitāmām salām runā savu pievilcīgo valodu. Ezerā tīrs pamats un sevišķi bērniem droša peldēšanās.

MAKŠĶERNIEKIEM paradīze — maskiji, pikreļi un basi.

Ielūdz M. VESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

Tuvākai informācijai zvanīt vakaros: 239—3767.

JAUNĀKĀS SKAŅU PLATES
„KOKLĪTES SKANĒJA"

Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis. 21 dziesma. Solisti: T. Jaunzeme un A. Līdacis. Mono $4.50; Stereo $5.50

P. Geistauts — DZIEDU TEV . . .
15 garīgas dziesmas. Mono $4.50

Ontario provincē dzīvojošiem 5% tirdzniecības nodoklis.

Dabūjamas DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lotus
792 BATHURST ST. (pie Bloor St.)
LE 3-3884

FLORIST • GIFT SHOP • 792 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3884

● PUĶES ● LATVIEŠU GRĀMATAS ● SKAŅU PLATES ● DZINTARS ● KRISTALLS ● PORCELĀNS ● KERAMIKA
KANADAS UN ASV LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU IZSTRĀDĀJUMI

Ināra un Arvīds Tīrums

Drīz jāņzāles vainagos vītīs,
un pakalnos jāņuguns spīgos;
jau brīnišķais Jāņu laiks tuvu,
kad sirdis var sasaukties — līgo!

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

VALUDE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4 Ont., tālr. 533—2837 Tautiešiem atlaide

ELZA PĒRKONE
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

A. EGLĪTIS— T.V RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

AG ROTAS

A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail,
Don Mills, Ont.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNICA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8163
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠKĀS MĀKSLAS ZSTRĀDĀJUMUS.

● Turpat dabūjami BILŽU LOGATI. ●

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS . .

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

Mana mīļā māmiņa, mūsu vecmāmiņa un sievasmāte

MARIJA MEDNIS
dzim. LEJNIEKS

aizgāja mūžībā 1966. gada 7. jūnijā. Dzimusi 1891. gada 18. decembrī Skrundas pag. Ēvaļās, apglabāta 10. jūnijā Toronto Jorkas kapsētā, latviešu nodalījumā.

Pēc viņas skumst

MEITA, ZNOTS UN MAZDĒLIŅI KANADĀ

Mīlestība nekad nebeidzas . . .

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 15 gadu
PL 9-0266.

Naudu uz LATVIJU

JŪS ESAT DROŠĀKI TIKAI AR LICENZĒTU FIRMU. TIKAI Gramercy dod jums visus šos pakalpojumus un garantijas:
PILNA GARANTIJA: visi darījumi pilnīgi garantēti un apdrošināti.
LICENZĒTS pie bankas un apdrošināšanas departamenta.
NODROŠINĀTS: ar $20000.-
TIEŠI aģenti: ārlietu tirdzniecības banka Maskavā.
ĀTRĀKĀ PIEGĀDE: apmēram 14 dienas.
PILNA IZMAKSA: nekādi atvilkumi.
GRAMERCY vienmēr dod oficiālas USSR kvītes ar saņēmēja parakstu.
Tarifs. 9 rubļi—$10.00
līdz $30.00—$2.75
pāri par $30.00—10 proc.
GRAMERCY Shipping Inc.
744 Broad St., Newark, N.J.

Rakstiet angļu vai latviešu valodā. Pieprasiet pilnīgu—pārtikas preču, audumu un dāvanu katalogu
GRAMERCY
118 E. 28 St., New York, 10016. DIB. 1945.

GLEZNU SALONS
SAGITARIUS
Latviešu un kanadiešu mākslinieki.
Piedāvājam arī latviskus rokdarbus.
Apskate no pl. 3—9 vak. 55 Falcon St., tālr. 488.7214, Toronto.

FABRIKAS IZPĀRDOŠANA! Sestdienās — 18. jūnijā, 25. jūnijā un 2. jūlijā. LIELA IETAUPĪŠANA uz bērnu apģērbiem — kleitām un blūzēm, kā arī kleitu drānām. PETITE ORIGINALS Ltd. 20. Maud St. 5. stāvā, Toronto 2-B (divi bloki rietumos no Spadainas — starp Richmond un Adelaide). Brīva parkošana.

Paziņojums
Ar šo paziņojam, ka
Ādolfs LAGUNS HEATING CONTRACTOR
tagad nodarbināts pie
CANADIAN PETROFINA LIMITED
un ir jūsu rīcībā visās apkuru' sistēmu un eļļas vajadzībās.
A. Laguns tel. LE 1-6583 Toronto

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.

VAJADZĪGI
mašīnisti un bench fitters
WEST — END MACHINERY MANUFACTURER
Lūdz zvanīt 233—3265, Toronto.

Bayview — Eglinton rajonā
MEKLĒ DĀRZA APLĒJĒJU
atvaļinājuma laikā.
Lūdz zvanīt 489—2224, Toronto

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769—8280

Bloor — Jane rajonā
MEKLĒ SIEVIETI
pie 2 skolas vecuma bērniem.
Zvanīt
767-8579, Toronto.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANES BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.

Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Venus
PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.
A. PUTNIŅŠ

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6 - 5 1 5 2
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš 316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

R. G. BALODIS D.C.
ĀRSTS CHIROPRAKTIKĀ
Ārstēju muguras, kāju un galvas sāpes.
928A, Kingston Rd. Toronto 13, Ont. Tālr. 699—8584.

LAIMONS AUTO SERVICE
603 Gerrard St. E. (pie Broadview Ave.) Tālr. 466-0540, Toronto.
Dažādu veidu auto remonti, smērēšana un eļļas mainīšana
Ratu balansēšana. Garantēts darbs. LAIMONIS MAROVSKIS

CALLAS
puķu vei kals 727 Danforth Ave. tālr. 466-9911
PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDĀ MĀJAS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nulīša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
865 Bay Street,
Toronto
tel. 363—4451

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
■ attīstīšana ■ palielinājumi ■ duplikāti ■ citi darbi ■ izcilus kvalitāte ■ atlaide ■
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Donlands — Cosburne: 3 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, plats iebraucamais ceļš un garāža. Īpašums labi uzturēts. Pilna cena $14.900.-.

Danforth — Jackman: 10 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 3 virtuves, 2 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Laba ienākumu māja.

Broadview — Danforth: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $1.500.-.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLĪDZĪBAS

SPORTS

REKORDI VAIRUMĀ

Kanadas latviešu vieglatlēti 12. jūnijā pulcējās pirmās un plašākajās pavasaŗa posma sacensībās savā laukumā Stofvillē, un sasniegto rezultātu līmenis rādīja, ka apgūta jau krietna gatavība.

Sacensībās galvenais uzsvars bija likts uz pieccīņu vīriešiem. Tās iznākumā Valža Teteŗa ilggadējo Kanadas latviešu rekordu pārspēja Ivars Zvaigznīte, kopsummā savācot 3160 punktu (tāllēkšanā—6,21 m, šķēpā—65,98 m, 200 m — 24,4 sek., diskā 43,63 m un 1500 m — 5:18,7 min.). Otrā vietā ar 2743 p. ierindojās otavietis Juris Zivtiņš (6,85 — 42,70 23,5 — 26,50 — 5:13,0), bet trešā talantīgais jaunās paaudzes atlēts Visvaldis Ziediņš ar 2111 punktiem (5,81 — 48,79 — 27,1 — 24,52 — 5:44,5). Pieccīņā vēl piedalījās K. Pavasars (1828 p.) un M. Smilga (1582 p.).

Pārējās sacensībās labāko rezultātu iespēja Andris Laktīgala, augstlēkšanā veicot 1,79 m augstumu un tā pārspējot Viestura Treiguta un pats savu Kanadas latviešu rekordu (1,78 m); V. Ziediņš 1,65 m.

1500 m skrējienā K. Virkavs sasniedza 4:56,4 min.; lodes grūšanā Z. Ildens 12,57 m, A. Kārkliņš 10,39 m un P. Ulmanis 9,86 m; veseŗa mešanā — Z. Ildens 33,86 m, A. Kārkliņš 30,48 m un A. Zaķis 26,33 m; trīssolī — J. Zivtiņš 12,69 m, I. Zvaigznīte 12,35 m un V. Ziediņš 11,36 m.

Par labākajiem varējumiem atzīstams J. Zivtiņa 6,85 m veikums tāllēkšanā un I. Zvaigznītes 65,98 m tālais šķēpa raidījums, kā arī A. Lakstīgalas 1,79 m rezultāts augstlēkšanā. Vairākus jaunus personīgos rekordus (šķēpā, tāllēkšanā, augstlēkšanā) sasniedza Visvaldis Ziediņš.

Sieviešu sacensībās rezultāti izrādījās vēl pavasarīgi, taču liecināja par augšanu, jo vairākas meitenes patiešām nopietni trenējas. 60 m skrējienā G. Gūtmane spēja 8,4 sek., V. Bruniņa 9,1 sek., Z. Silenieče 9,5 sek; tāllēkšanā — G. Gūtmane 4,69 m, L. Stūre 4,49 m, A. Ulmane 4,26 m un V. Bruniņa 4,25 m; augstlēkšanā — L. Stūre 1,37 m un A. Ulmane 1,30 m; lodes grūšanā — V. Ādmine 8,70 m, A. Ulmane 8,50 m un L. Stūre 8,32 m; diska mešanā — A. Ulmane 24,90 m, V. Bruniņa 24,64 m un V. Ādmine 23,38 m; šķēpa mešanā — A. Ulmane 21,08 m, V. Ādmine 18,70 m un V. Bruniņa 17,33 m.

Jauniešu sacensībās labākos rezultātus sasniedza Bruno Liepiņš: 60 m — 9,0 sek., augstlēkšanā 1,30 m un tāllēkšanā 4,20 m.

ŠOREIZ 58,12 METRI

Latviešu visu laiku labākais diska metējs Juris Pūce, kas nesen pārsniedza 60 m līniju, nedēļu vēlāk startēja Losandželosā, kur ar 58,12 m rezultātu atkal ierindojās 4. vietā aiz čecha Ludviga Daneka (61,58), amerikāņa Dēva Veila (59,42) un amerikāņa Rinka Babkas (59,36). Juris Pūce izteicies, ka šogad cer pārvarēt 64 m līniju.

OTRS ZAUDĒJUMS

Toronto un apkārtnes II līgas futbola meistarsacīkstēs DV vienība 6. jūnijā savā piektajā spēlē piedzīvoja otru zaudējumu, šoreiz pret vadībā esošo spēcīgo Toronto Celtic vienpadsmitu, kuŗa priekšā liecās ar 0—7 (0—5) rezultātu. Pamazām DV vienība sāk iepazīt „dzīves nopietnību" t. i. ko nozīmē, spēlēt augstākā līgā nekā iepriekšējos gados.

Jau spēli uzsākot, Celtic vienība, spēlējot ar stipra vēja atbalstu un esot techniski un taktiski pārāka, pārņēma noteikšanu laukumā. Neveicās arī DV vārtsargam A. Rāvam, kas ielaida savā „svētnīcā" dažas bumbas, kuŗas šķita atvairāmas. Otrā puslaikā viņš un visa DV vienība spēlēja gan veiksmīgāk, tomēr pie goda vārtu guvuma netika, jo Celtic izrādījās noteikti pārāka ne vien uzbrukumā, bet arī aizsardzībā.

Piezīmējams, ka Toronto Celtic vienība ir pērnā gada III līgas meistarvienība, sezonas laikā nezaudējot nevienu spēli. Līdz šim arī II līgas spēlēs Celtic visus pretiniekus pārspējusi droši un ar iespaidīgiem rezultātiem.

Laikā no 12.—25. jūnijam (tā pat vēlāk no 3.—9. jūlijam) Toronto un apkārtnes II līgas meistarsacīkšu spēles pārtrauktas, jo šie laiki paredzēti kausa sacensībām, kuŗas notiek pēc viena zaudējuma sistēmas. Kausa izcīņā piedalās arī Toronto DV vienība, kas svētdien, 12. jūnijā, plkst. 4 pēcpusdienā Greenwood laukumā sacentās ar Estonia komplektējumu.

R. K.

ZAUDĒJUMS PIENĀKUMA APZIŅAS TRŪKUMA DĒĻ

Toronto DV futbola vienības gaitas kausa izcīņā beigušās jau ar pirmo spēli... Zaudējot igauņu Estonia virknējumam ar 0—4 (0—2) rezultātu, DV vienība no tālākās kausa izcīņas, kas notiek pēc viena zaudējuma sistēmas, izstājusies.

Nav ne mazāko šaubu, ka šis zaudējums pret spējās vājāko igauņu vienību, kas meistarsacīkstēs spēlē zemākā līgā par latviešiem, novērtējams kā nevajadzīgs, jo to nācās piedzīvot vienīgi DV spēlētāju disciplīnas un pienākuma apziņas trūkuma dēļ. Uz sacensību ieradās tikai 7 DV vienības spēlētāji — A. Rāva, A. Alksnis, G. Ezers, E. Petmanis (šī bija viņa pēdējā spēle DV vienībā), E. Bušs, M. Andiņs un B. Andersons, kas pret 11 igauņu spēlētājiem, saprotamā kārtā, spēja vienīgi aizsargāties. Skaitliski daudz pārākajam Estonia virknējumam tā nebija nekādu grūtību salauzt nepilnā DV sastāva pretestību. Saprotami, ka nelaimīgākais cilvēks laukumā bija DV sporta kluba futbola sekcijas vadītājs A. Grīnbergs, kuŗam arī iztrūkstošie spēlētāji ierašanos bija noteikti apsolījuši.

Lieki teikt, ka trūkstošo spēlētāju neapzinīgā rīcība ir neciešama.

R. K.

1966. g. 7. jūnijā Lielaucē aizgājusi mūžībā mūsu mīļotā māmiņa un vecmāmiņa

Emilija Zariņš

dzim. ŽANTELIS

Lielauces Jaungeriņu saimniece.

Lielās skumjās viņu piemin:

MAZMEITA, MEITAS UN ZNOTI LATVIJĀ, ASV UN KANADĀ.

Mūsu mīlestība, pateicība un lūgsnas Tev mūžos līdzi ies . . .

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Kaut atkārtoti pierādījies, ka garākos streikos zaudētājs nekad nav darba devējs, bet gan arvien tikai darbinieki, streiku vilnis Kanadā tomēr plešas plašumā. Streika tuvumā svārstījās Kanadas gaisa satiksmes un Toronto ielu dzelzceļa darbinieki. Kvebekas ostas strādnieki pēc 5 nedēļām beidzot atgriezušies darbā. Nule 22.000 dzelzceļu darbinieki nobalsojuši uzsākt streiku, ja viņu algas prasības neievēros. Šai vispārējai strādnieku neapmierinātībai pamatā it kā ilgi neatrisināti jautājumi par dažādām gratifikācijām (atvaļinājumu, brīvdienām, virsstundām u. c.), kā arī vispārēja materiāla uzplaukuma periods, kuŗā arī strādnieki vēlas iegūt vairāk. Jāvaicā, vai paši streikotāji apzinās, cik daudz pie viņu neapmierinātības vainojama komūnistiskā indoktrinācija, cik daudz pašu nespēja lietas saredzēt īstajā perspektīvā un skaidri spriest? — Otavā pašreiz notiek sarunas par eventuāla Sv. Labrenča jūras ceļu darbinieku streika novēršanu. Šim streikam varētu būt pat vēl skarbākas sekas valsts saimniecības kropļošanā nekā ostas strādnieku ilgajam streikam.

☆ Edmontonā Kanadiešu ārstniecības profesiju apvienības kongresā pieņemts lēmums atbalstīt legālus abortus gadījumos, kad mātes fiziskā vai gara veselība apdraudēta, tomēr noraidīts priekšlikums legālizēt abortus tādos gadījumos, kad gaidāmais bērns varētu piedzimt nenormāls. Kanadas kriminālllikums noteic, ka aborts pieļaujams vienīgi tādā gadījumā, ja mātes dzīvība apdraudēta. Kongresā apsvērta arī sterilizācijas iekļaušana likuma ietvaros.

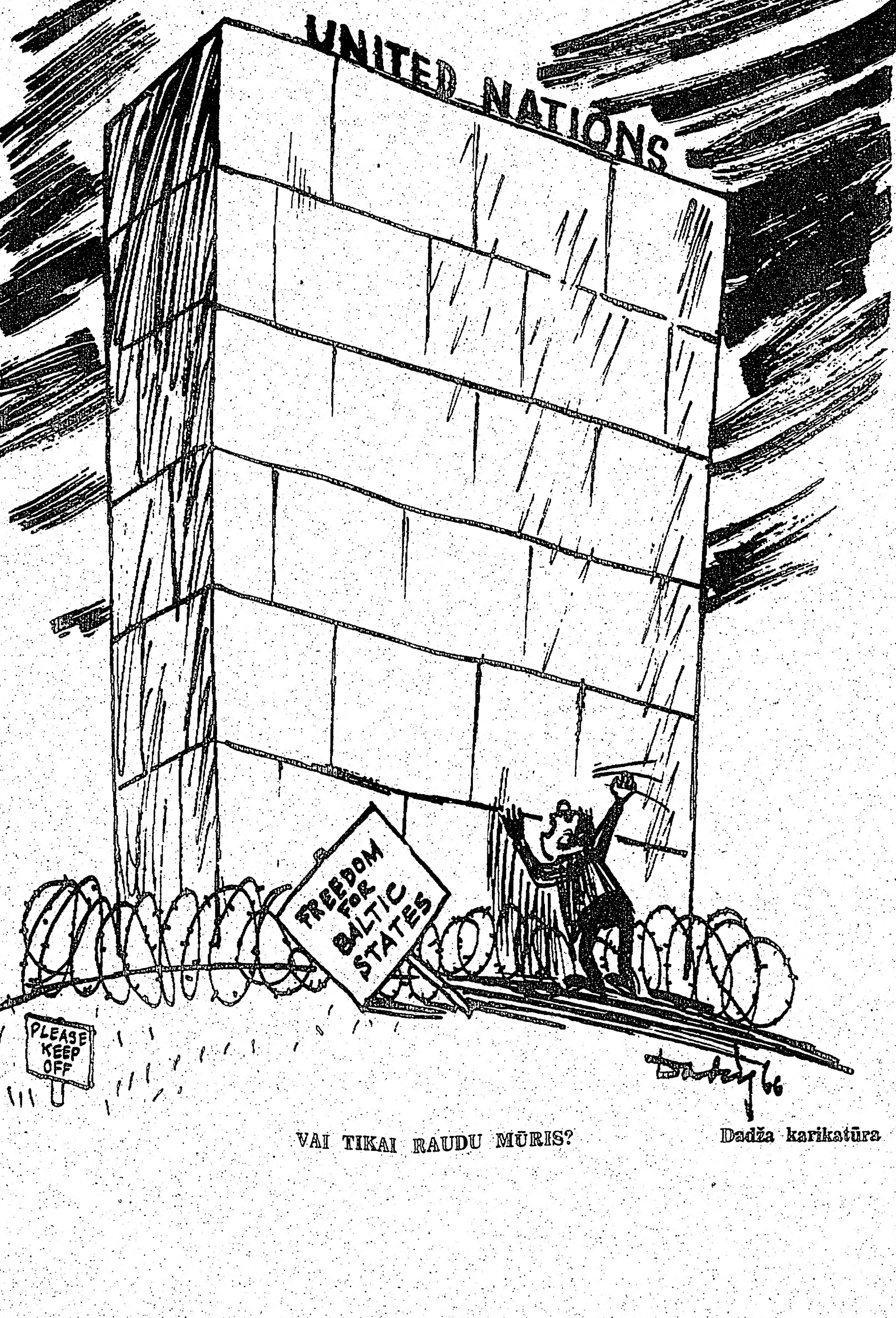

VAI TIKAI RAUDU MŪRIS? Dadža karikatūra

Jauna faze Vietnamā

No militārās stratēģijas viedokļa chaotiskais, politiski un reliģiski bieži neizprotamais, bezgala dārgais asiņainais Vietnamas kaŗš iegājis jaunā fazē. Dienvidvietnamas politisko juku rezultātā tas gluži nemanot, izveidojies amerikāņu kaŗā — kā cīņu, tā cīnītāju un zaudējumu ziņā, nemaz nerunājot par materiālo apgādi.

Aplūkojot komūnistu pieeju šim kaŗam, jāatzīst, ka arī redzamas noteiktas pārmaiņas — atgriešanās pie vecās partizānu taktikas. Komūnisti atmetuši mēģinājumu uzsākt atklātas cīņas, atmetuši arī centienus panākt ātru uzvaru, sviežot kaujās skaitliski lielus spēkus. Atklāta kaŗa taktika komūnistiem nepadevās, viņi cieta smagus zaudējumus; katra lielāka spēku koncentrācija arī deva amerikāņu aviācijai noteiktu mērķi. Atgriešanās pie partizānu taktikas komūnistiem daudz izdevīgāka; kaŗa nākotne un militāras uzvaras izredzes amerikāņiem daudz drūmākas. Pašreizējā tempā kaŗš var ilgt bezgalīgi, ja vien ASV to var izturēt. Šādā kaŗā zemesspēkiem nav ienaidnieka pozīciju, kuŗām uzbrukt; aviācijai nav mērķu, kuŗus bumbot. Un tai pašā laikā kaŗš kļūst jo dienas dārgāks, amerikāņu zaudējumi pieaug. Bija laiks, kad Vašingtona ziņoja, ka Vietnamas kaŗš izmaksā miljonu dolaru dienā. Tagad kaŗš jau oficiāli izmaksā fantastisku vienu biljonu dolaru mēnesī. Neoficiāli šī summa ir divkārša. Šāgada pirmos sešos mēnešos amerikāņi zaudējuši 1814 kritušo un 11472 ievainoto.

Kādreizējais ASV bruņoto spēku štāba priekšnieks ģen. Teilors — savā laikā sūtnis Saigonā, tagad prezidenta Džonsona speciālpadomnieks militāros jautājumos — paredz, ka Vietnamā stacionēto amerikāņu kaŗavīru skaits jau drīzā laikā pieaugs uz 400.000.

Kā Vašingtonā, tā Saigonā dzirdamas baumas, ka rudenī sāksies amerikāņu lielofensīva, ka strauji pastiprināsies gaisa uzbrukumi Ziemeļvietnamai, ka mērķu noteikšanā amerikāņi vairs nebūt tik izvēlīgi. Hanoja un Haiponga tomēr palikšot neskartas vairāku iemeslu dēļ: vispirms, lai neriskētu kaŗu ar sarkano Ķīnu. Otrkārt — kā, piemēram, Hanojā — komūnisti paveikuši apbrīnojamu rūpniecības decentrālizāciju — fabrikas iekārtotas alās, neredzami izkaisītas pa džungļiem, kādēļ galvaspilsētas bumbošanai vairs nebūtu agrāk praktiskās nozīmes.

Vai Vietnamas kaŗā amerikāņiem iespējams panākt militāru uzvaru? Cik zināms, Pentagonam ir izstrādāti plāni, kuŗi gan nekad netikšot īstenoti, bet kas paredz apmēram vienu miljonu amerikāņu kaŗavīru komūnistu padzīšanai (par sakaušanu nerunā) no Dienvidvietnamas, Laosas un Kambodžas.

Tuvākā nākotnē, tāpat kā līdz šim, visi militārie lēmumi nāks no Baltā nama, tas noteiks politiskas intereses un tos ieturēs tādās robežās, lai izvairītos Vietnamas kaŗu padarīt vēl nepopulārāku. Citiem vārdiem, kaŗš jāmēģina ieturēt tādās robežās, lai zaudējumi būtu pēc iespējas mazi, izdevumi pēc iespējas zemi; lai nebūtu jāiesauc rezervisti un nebūtu jāpaaugstina rekrūšu skaits. Katram kļūst skaidrs, ka tā nav formula militārai uzvarai.

Runājot par amerikāņu kaŗavīru skaitu palielināšanu, jāuzsver, ka tas nepieciešams, lai noturētu līdzšinējo spēku samēru. Pēdējās no Vietnamas saņemtās ziņas liecina, ka no Ziemeļvietnamas katru mēnesi iefiltrē vismaz 5000 jaunu cīnītāju, ka komūnistu armija tagad pieaugusi uz ceturtdaļmiljona vīru, ar labi ģērbtu, bruņotu un apmācītu 100.000 lielu mugurkaulu, kuŗa pamatā liels skaits Ziemeļvietnamas rēgulārās armijas kaŗavīru.

ASV sabiedrotie ar savu cīnītāju sūtīšanu pārāk nesteidzas. Dienvidkorejai drīz vien Dienvidvietnamā būs 40.000 vīru, Austrālijai 4500, Filipīnām 2000. Vārda pēc Dienvidvietnamā cīnās arī jaunzēlandieši, nelielu kaŗavīru skaitu apsolījusi Taizeme. Šāda sabiedroto palīdzība pašreiz vairāk nekā vēlama, jo Dienvidvietnamas skaitliski lielā, bet militāri neefektīvā armija kļūst jo dienas drupanāka. Amerikāņi cer uz liela apmēra kaujām. Komūnisti tādās vairs negrib ielaisties pat tagad, lietus perioda laikā, apmierinoties ar nogaidīšanu.

Runā, ka amerikāņu rudens ofensīva sākšoties lietus perioda beigās. Operāciju pamatā — atrast un iznīcināt ienaidnieka spēkus, nodrošināt pēc iespējas lielākas territorijas pret komūnistu iefiltrēšanos, nostabilizēt amerikāņu kontroli Dienvidvietnamas augstienē, t.i. valsts vidusdaļā, kas padarītu daudz grūtāku komūnistu iefiltrēšanos no Laosas un Taizemes; nostiprināt amerikāņu piekrastes pozīcijas; ar laiku tagad atsevišķos punktus izveidojot nepārtrauktā ķēdē.

Gada beigās amerikāņi cer uzsākt līdz šim partizānu sabotēto ceļu un dzelzceļu atbrīvošanu. Atsākoties puslīdz normālai satiksmei, ārkārtīgi atvieglotos kā kaŗavīru, tā ieroču un kaŗa materiālu transports. Amerikāņu stratēģi cer, ka nepārtraukta spiediena priekšā komūnistu vienības tiks saskaldītas un demorālizētas, kādēļ būs spiestas atkāpties. Ideāli būtu, ja rastos iespējas salauzt komūnistu 100.000 vīru lielo mugurkaulu, kas kļūtu par sākumu visas komūnistu armijas sabrukumam. Jautājums tikai, kā šādam masveidīgi neeksistējošam mugurkaulam piekļūt, kur to atrast? Tādēļ, — domā citi prominenti amerikāņu stratēģi, — rudens ofensīvai nav nekādas praktiskas nozīmes. Ja komūnisti grib spēlēt nogaidīšanas, pēkšņas parādīšanās un vēl pēkšņākas pazušanas spēli, amerikāņiem viņus neatklāt.

Jaunajā Vietnamas kaŗa fazē var sagaidīt lielāku amerikāņu spēku pievešanu, lielāka apmēra amerikāņu uzbrukumus neatrodamajam ienaidniekam, un vilšanos, ka Dienvidaustrumāzijā šādā pusgribīgas spēlēšanās ceļā vien uzvara par komūnistiem nav panākama.

JOPROJĀM NEPIECIEŠAMA AN ARMIJA KIPRĀ

Par spīti visām Apvienoto nāciju pūlēm, stāvoklis Kiprā nav uzlabojies. Ziņojumā drošības padomei ģenerālsekretārs Utants brīdināja, ka grieķu un turku dalītajā salā draud jauna asinsizliešana. AN policijas armijas kārtējais trīs mēnešu termiņš izbeidzas 26. jūnijā. Utants šoreiz prasīja jaunu termiņu uz sešiem mēnešiem. Tagadējo trīs mēnešu laikā vairojusies apšaudīšanās un pastiprināti nocietinājumu būvdarbi, kas palielina vispārējo saspīlējumu.

Maza cerību dzirksts atrisinājuma virzienā parādījās NATO ministru konferences laikā Briselē, kur Turcijas un Grieķijas ārlietu ministri uzsāka privātsarunas Kipras jautājumā. Bet sarunas tika pārtrauktas, lai vēlāk, varbūt, atjaunotu kādā neitrālā galvaspilsētā.

Apvienoto nāciju policijas armija Kiprā sāka darboties 1964. gada martā, ierodoties nemierīgajā salā uz trim mēnešiem...

☆ Provinces dienestā nodarbinātie Ontario saņems ilgi gaidītos algu paaugstinājumus, kopsummā 25 milj. dolaru 2 gadu laikā. Civīldarbinieku skaits Ontario provincē ir ap 44.000; algu paaugstinājums ir retroaktīvs, sākot ar šāgada pirmo janvāri.

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1535. Toronto 19

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
35 gadus vienā vietā
1515
Danforth
HO 6—1131

1966. GADA MODEĻI PĀRDOŠANĀ
Noteikti iegriežaties pie HANŠA PLAUDES
Chevrolet un Oldsmobile modeļi.